T. C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
Psikoloji Anabilim Dalı
Psikoloji Bilim Dalı

TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN TÜRKMENİSTANLI ÖĞRENCİLERİN ÜNİVERSİTE ORTAMINDAKİ ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Mahri ANDREYEVA

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Esra SAVAŞ

İstanbul – 2022

TEZ TANITIM FORMU

Yazar Adı Soyadı : Mahri ANDREYEVA

Tezin Dili : Türkçe

Tezin Adı : Türkiye'de Öğrenim Gören Türkmenistanlı Öğrencilerin Üniversite Ortamındaki Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi

Enstitü : İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Anabilim Dalı : Psikoloji

Tezin Türü : Yüksek Lisans

Tezin Tarihi : 22.06.2022

Sayfa Sayısı : 87

Tez Danışmanları : Dr. Öğr. Üyesi Esra SAVAŞ

Dizin Terimleri : Özgüven, Yabancı Öğrenciler, Üniversite ortamı

Türkçe Özet : Araştırmamın amacı Türkiye'ye yüksek öğrenim için gelen Türkmenistanlı öğrencilerin üniversite ortamında özgüven düzeylerini etkileyen temel faktörleri alt problemler başlığı altında ele alınan sorular çerçevesinde analiz ederek, Türkmen öğrencilerin Türkiye'deki öğrenim hayatları boyunca eriştiği özgüven düzeyini anlamaya çalışmaktır. Yapılan ampirik araştırma sonucunda belirlenen verilere dayanarak, farklı ülkelerden esasen Türkmenistan'dan gelen öğrencilerin etnopsikolojik özellikleri ve güven yapıları tespit edilmiş ve tanımlanmıştır, bu da kişilik ve bireysellik ile ilgili sistematik çalışmalara katkıda bulunur. Uyum ve kültürlerarası iletişim için programlar geliştirirken dikkate alınması gereken Türkiye ve

yabancı öğrencilerin güven tezahürlerindeki psikolojik özgüllük belirlenmiştir.

Dağıtım Listesi **:** 1. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne
2. YÖK Ulusal Tez Merkezine

İmzası

Mahrı ANDREYEVA

T. C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
Psikoloji Anabilim Dalı
Psikoloji Bilim Dalı

TÜRKİYE'DE ÖĞRENİM GÖREN TÜRKMENİSTANLI ÖĞRENCİLERİN ÜNİVERSİTE ORTAMINDAKİ ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Mahri ANDREYEVA

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Esra SAVAŞ

İstanbul – 2022

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu, kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

Mahri ANDREYEVA

…../……/2022

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mahrı ANDREYEVA'nın Türkiye'de Öğrenim Gören Türkmenistanlı Öğrencilerin Üniversite Ortamındaki Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi adlı tez çalışması, jürimiz tarafından Psikoloji anabilim dalı, Psikoloji bilim dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

	İmza
Başkan	*Dr. Öğr Üyesi Esra Savaş (Danışman)*
	İmza
Üye	*Dr. Öğr Üyesi Aman Sado Elemo*
	İmza
Üye	*Dr. Öğr Üyesi Fatih Bal*

ONAY
Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.
... / ... / 20..

İmzası
Prof. Dr. İzzet Gümüş
Enstitü Müdürü

ÖZET

Araştırmamın amacı Türkiye'ye yüksek öğrenim için gelen Türkmenistanlı öğrencilerin üniversite ortamında özgüven düzeylerini etkileyen temel faktörleri alt problemler başlığı altında ele alınan sorular çerçevesinde analiz ederek, Türkmen öğrencilerin Türkiye'deki öğrenim hayatları boyunca eriştiği özgüven düzeyini anlamaya çalışmaktır. Yapılan ampirik araştırma sonucunda belirlenen verilere dayanarak, farklı ülkelerden esasen Türkmenistan'dan gelen öğrencilerin etnopsikolojik özellikleri ve güven yapıları tespit edilmiş ve tanımlanmıştır, bu da kişilik ve bireysellik ile ilgili sistematik çalışmalara katkıda bulunur. Uyum ve kültürlerarası iletişim için programlar geliştirirken dikkate alınması gereken Türkiye ve yabancı öğrencilerin güven tezahürlerindeki psikolojik özgüllük belirlenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda Türkiye'de öğrenim gören Türkmenistanlı öğrencilerin özgüven düzeyleri farklı değişkenlere göre incelendiğinde nüansların olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaş, kültür, ebeveynle beraber yaşayıp yaşamama, ailelerin aylık geliri gibi kriterler ele alınmış ve katılımcıların "Benlik Saygıları" yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özgüven, Yabancı Öğrenciler, Üniversite ortamı

ABSTRACT

The aim of my research is to try to understand the level of self-confidence that Turkmen students have reached during their education in Turkey by analyzing the main factors affecting the self-confidence level of Turkmen students who come to Turkey for higher education in the university environment, within the framework of the questions addressed under the sub-problems title. Based on the data obtained as a result of the empirical research, the ethnopsychological characteristics and trust structures of students from different countries, mainly from Turkmenistan, were identified and defined, which contributes to systematic studies on personality and individuality. The psychological specificity in the manifestations of trust of Turkish and foreign students, which should be taken into account when developing programs for adaptation and intercultural communication, has been determined. As a result of the research, when the self-confidence levels of Turkmenistan students studying in Turkey were examined according to different variables, differences were determined. The students' age, culture, whether they live with the family or not, the monthly income of the families were taken into consideration and the "Self-Esteems" of the participants were found to be high.

Keywords: Self-confidence, Foreign Students, University environment

İÇİNDEKİLER

ÖZET i
ABSTRACT ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ v
ÖNSÖZ vi
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Özgüven Kavramı 3
1.2. Özgüven ile İlgili Görüşler 5
1.3.Özgüvenin Alt Boyutları 7
1.4. Özgüven Oluşumunu Etkileyen Faktörler 8
1.4.1. Anne – Baba Tutumu 10
1.4.2. Akademik Başarı 11
1.4.3. Fiziksel Görünüm 13
1.5. Birey düzeyinde Özgüven 14
1.5.1. Benlik Kavramı 16
1.5.2. Öz Yeterlilik Kavramı 18
1.5.3. Öz Saygı Kavramı 20
1.6. Özgüven ile Akademik Başarı Arasındaki İlişki 22
1.7. Öz-Güvene İlişkin Yargılamalar 24

İKİNCİ BÖLÜM

AMAÇ VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Önemi 28
2.2. Araştırmanın problemi 29
2.3. Araştırmanın Amacı 30
2.4. Araştırmanın Yöntemi 30
2.4.1. Veri Toplama Araçları 32
2.4.2. Verilerin Toplanması 34
2.4.3. Verilerin Çözümlenmesi 34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERİLER VE BULGULAR

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

SONUÇ 62

KAYNAKÇA 60

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Rosenberg benlik saygısı ölçeğine ilişkin çarpıklık ve basıklık değerleri ... 35
Tablo 2. Katılımcıların demografik özellikleri ... 36
Tablo 3. Rosenberg benlik saygısı ölçeğinin tanımlayıcı değerleri ... 37
Tablo 4. Yaşa göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 38
Tablo 5. Çalışma durumuna göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 39
Tablo 6. Aileden gelen aylık gelire göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 40
Tablo 7. Türkiye'de kaldığı kişiye göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 42
Tablo 8. Türkiye'ye alışırken yaşanılan soruna göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 44
Tablo 9. Türkiye'ye adapte olma nedenine göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 45
Tablo 10. Türkiye de bulunma süresine göre rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 46
Tablo 11. Türkiye'ye adapte olma süresine göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması ... 48
Tablo 12. Medeni Duruma Göre Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinden Belirlenen Puanların Karşılaştırılması ... 50

ÖNSÖZ

Bu tez araştırmasında Türkiye'de öğrenim gören Türkmenistanlı öğrencilerin üniversite ortamındaki eriştiği özgüven düzeyleri incelemek istenmiştir.

Öncelikle tez konusunu seçerken isteklerimi göz önünde bulundurup bana yardımcı olan, tez araştırmasının planlanmasında, yürütülmesinde ve oluşumunda desteğini esirgemeyen tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Esra Savaş hocama teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmalarım boyunca beni motive eden deneyimlerini paylaşan, saatin kaç olduğunu umursamadan telefonuma cevap veren arkadaşım Merve Özcan'a teşekkür ediyorum

Bu araştırma sürecimde maddi manevi yanımda olan eşime bana hep moral olan kızım Gülcennet'e teşekkür ederim.

Mahri ANDREYEVA

GİRİŞ

Günümüzde ekonomik ve kültürel bağların büyümesi çok kültürlü bir toplumun oluşmasına yol açmaktadır. Artan sayıda yabancı öğrenciler Türkiye üniversitelerinde eğitim almak için gelmektedirler. Türkiye universitelerine farklı ülkelerden olan öğrencilerin gelmesi sonucunda çok kültürlü bir ortam oluşturmuştur. Bu koşullarda kültürlerarası iletişim, kültürel faktörlerin kişiliğin oluşumu ve gelişimi üzerindeki etkisinin özellikleri dikkate alınarak inşa edilmektedir. Başarılı kültürlerarası iletişim, diğer kültürlerin temsilcilerinin davranışlarını doğru bir şekilde yorumlama yeteneğini, başka bir iletişimsel davranış biçimini algılamaya hazır olmayı gerektirir. Kültürlerarası iletişimin sonucu büyük ölçüde bireyin iletişim sürecindeki güven derecesine bağlanmaktadır.

Bir kişinin çeşitli durumlarda kendine güvenerek inisiyatif göstermesinin gerekli olması nedeniyle, bir kişilik özelliği olan güven çalışmasının önemi artmaktadır. Önemli özellik olarak güven, bireyin kişisel katılımını içeren iletişim durumlarında kendini gösterir; kültürlerarası iletişim sürecinde önemli faktörlerden biridir, çünkü sosyal ilişkilerde inisiyatifin tezahürünü teşvik eder. Bu bağlamda, sistemik bir kişilik özelliği olarak kişilik güveninin etnopsikolojik özelliklerine ilişkin bir çalışma yapılması gerektiği açıktır.

Uyum sorunu, bireyin aktivitesinde, çevresindeki dönüşümlerin eşlik ettiği önemli, kardinal bir değişiklik koşullarında öne çıkıyor. Öğrencilerin uyarlanabilirliğini inceleme sorunu, özellikle çok kültürlü bir ortamda yabancı bir üniversitede okurken önemlidir. Evden uzakta okuyan öğrenciler uyum sürecini engelleyen birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Uyum süreçlerinin gelişiminde ve etkinliğinde öncü rol, kişiliğin yapısı, ortaya çıkan ilişkilerin bir yansıması olarak özellikleri ve insan varlığının temel özellikleriyle olan bağlantılarla oynanır. Bütünsel bir temel kişilik özelliği olarak güven, sosyal ilişkilerde inisiyatifin tezahürünü teşvik ettiği ve bireyin kişisel katılımını gerektirdiği için uyum sürecindeki önemli faktörlerden biridir. Bu nedenle, farklı ülkelerden öğrencilerin yetiştirildiği yükseköğretim kurumlarında, yeni koşullara uyum sürecini optimize etmek için farklı etnik grupların psikolojik özelliklerini ve belirli bir insanın psikolojik özelliklerini oluşturan faktörleri inceleme sorunu önemlidir.

Araştırmamın amacı Türkiye'ye yüksek öğrenim için gelen Türkmenistanlı öğrencilerin üniversite ortamında özgüven düzeylerini etkileyen temel faktörleri alt problemler başlığı altında ele alınan sorular çerçevesinde analiz ederek, Türkmen öğrencilerin Türkiye'deki öğrenim hayatları boyunca eriştiği özgüven düzeyini anlamaya çalışmaktır.

Tez araştırmasının teorik önemi, ilk kez, Türkiye ve yabancı öğrencilerin güveninin bütünsel yapısının etnopsikolojik özelliklerinin karşılaştırmalı bir çalışmasının sistemsel-işlevsel bir yaklaşım temelinde gerçekleştirildiği gerçeğiyle belirlenir. Yapılan ampirik araştırma sonucunda belirlenen verilere dayanarak, farklı ülkelerden esasen Türkmenistan'dan gelen öğrencilerin etnopsikolojik özellikleri ve güven yapıları tespit edilmiş ve tanımlanmıştır, bu da kişilik ve bireysellik ile ilgili sistematik çalışmalara katkıda bulunur. Uyum ve kültürlerarası iletişim için programlar geliştirirken dikkate alınması gereken Türkiye ve yabancı öğrencilerin güven tezahürlerindeki psikolojik özgüllük belirlenmiştir.

Tez araştırmasının pratik önemi, teorik hükümlerinin ve ampirik sonuçlarının, üniversite psikolojik hizmetlerinin pratiğinde, öğrencilerle danışmanlık çalışmaları düzenlerken ve bunların adaptasyonunda, etnopsikoloji, sosyal, genel, diferansiyel, derslerinde kullanılabileceği gerçeğinde yatmaktadır. Araştırmanın sonuçları, kişisel güvenin geliştirilmesi için programlar tasarlamak için de kullanılabilir. Tezin teorik hükümleri ve sonuçları etnopsikoloji, kültürler arası psikoloji ve kişilik psikolojisi öğretiminde kullanılmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Özgüven Kavramı

Öz güven, tarih boyunca her zaman farklı retorik biçimlerinde kendini göstermiştir. William James, The Principles of Psychology (Psikolojinin İlkeleri) adlı kitabında istemeden de olsa özgüveni, kişinin kendi ihtiyaçlarına inanması olarak tanımlamıştır ve bu ihtiyaçların karşılanmasının tek yolu kendi ihtiyaçlarına inanmaktır (James, Burkhardt, 1983:12). Aynı yıl, Dr. Frederick Needham, iyileşmelerini kolaylaştırmak için ruh sağlığı hastalarında artan özgüvene değindiğinde, kendine güven ve ruh sağlığı arasında emsalsiz bir bağlantı kurmuştur (Needham, 1990:325). Tarih boyunca özgüven, öz yeterlilik ve öz saygı arasında birbirinin yerine kullanılmıştır (Perkins, 2018:128).

Kendine güven, bireyin çeşitli durumlarda başarılı bir şekilde manevra yapmak için ihtiyaç duyduğu yeterlilik, beceri ve yetenek algısı olarak tanımlanır (Shrauger, Schohn, 1995:255). Bu nedenle, özgüven genellikle bir öz değerlendirme veya öz-ilişkili tutum olarak adlandırılır. Özgüven üzerine daha önce yapılan araştırmalar, kişinin bir görevi tamamlamaya olan inancı, kendine güveni ve belirli bir standartta performans göstereceğine olan inancı olarak tanımlamaya odaklanmıştır (Woodman, Hardy, 2013:443). Kendine güven, benlik saygısı ve öz-yeterlik yoluyla işlevsel hale getirilmiştir.

Özgüven, kendi yeteneklerinize inanmayı ve yeteneklerinizin farkına varmayı gerektirir (Kay & Shipman, 2014:2). Genellikle özgüvenle birlikte giden bir başka terim de özsaygıdır; kendini yetkin ve değerli hissetmek için bir şemsiye terim olarak belirtilmektedir; benlik saygısı yüksek olan kişinin kendine güveni de yüksektir. Kendine Güven, başarının anahtarıdır veya başarıya giden ilk adımdır. Bir insan kendine güvene sahipse, o kaçınılmaz olarak savaşın yarısını kazanmış demektir. Okullarda, işyerlerinde ve kamu sektöründe başarıya ulaşmış kişilerin daha inisiyatif, daha ileri ve aktif, kararlarında daha özgüvenli olduklarını ve onları diğerlerinden farklı kıldığı belirtilmektedir (Kay & Shipman, 2014:3). Ancak iş kendine güvenemeyen, kendine inanamayan bir insan olduğunda, başarı onlar için zor bir kazanımdır. Eleştiriye ve başarısızlığa karşı daha savunmasız hale gelirler. Ayrıca ayağa kalkıp devam etmeyi çok zor buluyorlar.

Kendine inanmak (öz saygı) ve kişinin yeteneklerine (öz-yeterlik) inanmak, bireyi daha fazla proje üstlenmeye veya hedeflerine daha fazla ulaşmak için çalışmaya, başka bir deyişle kendine güven göstermeye motive edebilir. Kendine güveni tanımlamaya yönelik bir yaklaşım, onun üç bileşenden oluştuğunu öne sürer; davranışsal bileşen, duygusal bileşen ve bilişsel bileşen (Shrauger ve Schohn, 1995:256). Davranışsal bileşen, öz yeterlilik veya bir kişinin bir görevi başarma yeteneklerini nasıl algıladığı ile ilgilidir. Duygusal bileşen, kendine güven ile ilişkili duygularla ilgilidir (yani, rahatlık, heveslilik ve endişe veya huzursuzluk yokluğu). Kendine güvenin bilişsel bileşeni, algılara ve karşılaştırmalara odaklanır yani, bu kişi yeteneklerinin en iyisini yaptığına inanıyor mu, bu kişi akranlarına kıyasla nasıl performans gösterdiğini düşünüyor. Shrauger ve Schohn bilişsel bileşeni vurgulamaktadır çünkü bir birey kendine güvendiğinde, diğerlerine kıyasla daha iyi performans gösterme ve hedeflerini gerçekleştirme olasılığı daha yüksektir (Shrauger ve Schohn, 1995:256). Canter tarafından yapılan bir çalışmada, Shrauger ve Schohn'un özgüven tanımını kullanarak akademik özgüveni incelemiş ve erkeklerin genel not ortalamasının daha düşük olmasına karşın, akademik özgüvenlerinin kadınlara göre daha yüksek olduğunu bulmuştur.

Kendine güven, kendine ve yeteneklerine olan inanç olarak tanımlanabilir. Temelde şüpheden kurtulmaktır. Bu öğretilebilecek bir şey değildir. İnsanın kendi içimizde geliştirdiği bir şeydir. Özgüven, hedeflere ulaşmak ve istekleri gerçekleştirmek için çok faydalı ve önemlidir. Başarı, yeteneklerine inananlara gelmektedir. Kendine güven duymadan hayattaki amacına ulaşılamaz çünkü kendine güvenen bir insan doğası gereği bağımsız, istekli, iyimser, sevecen ve pozitiftir. (Shrauger ve Schohn, 1995:257)

Özgüvenin işyerinde terfiler veya işe alım kararları gibi açık faydaları vardır. Ayrıca, işyerinde kendinden daha emin görünen bireyler aynı zamanda daha "güvenilir, ve etkili" olarak algılanmaktadır (Guillén vd., 2016:3). Kendine güveni yüksek bireyler daha etkili liderler olarak görülür; Kendine güven, bir takipçinin liderin hedeflerine yönelik çalışma isteğini artırır. Takipçilerin ayrıca kendine güvenen liderleri takip etme olasılığı daha yüksektir. Bu eylem, liderlere daha yüksek güven seviyeleri ile ilgilidir (Shipman, Mumford, 2011:649). Kendine güveni yüksek bireyler, daha üst düzey öğrenme fırsatlarına girerler ve böylece daha etkili liderler haline gelirler (Murphy, Johnson,201673).

Perkins, özgüveni iki bileşene ayırmıştır: içsel özgüven ve dışsal özgüven. İçsel özgüven, bireylerin kendilerini ne kadar güvende hissettikleri, öz-güven literatürüne dayanmaktadır ve özsaygı, öz-yeterlik ve öz-anlayış olmak üzere üç alt bileşenden oluşmaktadır. Bireyin ne kadar kendinden emin algılandığı dışsal özgüven, duygulanım, eyleme geçme, sözsüz iletişim, sözlü iletişim, bağımsızlık ve kararlılık olmak üzere beş alt bileşenden oluşmaktadır (Perkins, 2018:78).

1.2.Özgüven ile İlgili Görüşler

Kendine güven, kişinin bilgideki gücünü, zihninden gelen motivasyonla geliştirmenin yoludur ve kişinin çevredeki davranışını daha olumlu değiştirecektir. Bu nedenle, özgüvenin güçlü bir motivasyonla kendini belirlemede katkısı vardır. Ayrıca durduğu her yerde iyi bir atmosfer yaratabilir. Kendine güven kendiliğinden oluşmaz. Ancak bireyde kendine güvenini geliştiren belli bir süreç vardır.

Öz güven, literatürde çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Bu tanımlar genellikle kişinin kendi yeteneklerine olan inancını içerir (Chemers ve diğerleri, 2000:260). Kişinin yeteneğine dair genel bir inancın olduğu daha genelleştirilmiş özgüven biçimi, teorik olarak bu araştırmada kullanılan özel özgüven biçiminden farklıdır; genel öz güven, benlik saygısı olarak daha iyi tanımlanır. Benlik saygısı, kişinin kendi değeri veya değeri hakkında duygulara dayalı bir değerlendirmesidir (Erol ve Orth, 2011:608). Değer yargısı kendi kendine yönlendirilir, yani kişi kendini değerli hisseder, ancak kişisel yargı genellikle dışsal olarak yönlendirilir (Park ve Crocker, 2005:1587). Benlik saygısının, kişisel ve fiziksel gelişimin kilit aşamalarında genetik ve deneyimlerde bir temele sahip olduğuna inanılmaktadır (Erol ve Orth, 2011:610).

Bu araştırmanın kendine güveni, göreve özgüdür; özgüven, kişinin bir neticeye ulaşmak için belirli bir fiili üstlenme yeteneğine olan inancıdır (Chemers ve diğerleri, 2000:267). Örneğin, bir kişinin satın alma kararını desteklemek için bilgi arayabileceği inancına sahip olmak, bilgi arama özgüveni olarak tanımlanabilir. Kendine güvenin bu özel biçiminin benlik saygısı ile bir ilişkisi olduğuna inanılır, ancak bu özel görevle ilgili deneyimlerin bir sonucu olarak bağımsız olarak gelişebilir (Park ve Crocker, 2005:1588). İnsanlar öğrendikçe ve kararlar aldıkça, kabiliyetleri hakkında belirli neticeler alırlar ve böylece özgüven olarak tanımlanan bu inançlarla, yeteneklere ilişkin inançları geliştirirler (Park ve diğerleri, 2007:1503). Göreve özgü öz güven tanımları, genellikle, verilen örnekte bir satın alma kararı gibi belirli bir araştırma

bağlamını ele alma ihtiyacından ortaya çıkar. Her durumda tanım, kişinin yeteneğine olan inancını ele alır.

Brown'a göre, özgüven muhtemelen herhangi bir insan davranışının en yaygın yönüdür. Herhangi bir başarılı bilişsel veya duyuşsal faaliyetin, bir dereceye kadar kendine güven, kendinize dair özgüven bilgisi ve faaliyet için kendi yeteneklerinize olan inancı olmadan gerçekleştirilemeyeceği kolayca iddia edilebilir (Brown, Chronister, 2009:45). Coopersmith kişinin dünyayla yüzleşirken beraberinde getirdiği bir dizi tutum, yargı olduğunu eklemiştir. Başarı veya başarısızlık bekleyip bekleyemeyeceğine dair inançları içerir. Genel olarak, benliğe yönelik tutum ve inançları ifade eder (Coopersmith, 1959:87).

Dörnyei (2014) özgüven kavramını benlik saygısı ile yakından ilişkili olarak değerlendirmiştir. İki kavram, bireyin kendi yeteneklerine ilişkin algısını yansıtır ve bu da öz-yeterlik kavramına yol açar. Pierce et al. (1989) özgüveni, bireyin kendini kabiliyetli, saygı değer olduğuna inanma derecesi olarak tanımlamıştır. Bir örgütte öğrenme ve verimlilikte önemli rol oynayan bir diğer faktör de liderin özgüvenidir. Kendi gücüne güvenen bir lider, örgütü güçlendirir ve motive eder. Araştırma, özveri ve özgüvenin etkileşim içinde olduğunu ve böylece öz-güvenin düşük değil yüksek olduğu durumlarda özverinin kolektif özdeşleşme üzerindeki etkilerinin daha güçlü olduğunu varsaymaktadır.

Norton ve arkadaşları, ikinci dil öğrenenlerin "tutum ve kazanımları" üzerine yapılan araştırmaların genel bağlamlarında, ikinci dil öğreniminin bir sorunu olarak özgüvenin temel olarak sosyal psikolojik bir yaklaşımla etkili bir değişken olarak araştırıldığını belirtmektedir (Varsavsky, Norton,1995:517).

Pae, "Diğer ikinci dil başarısıyla ilişkili değişkenleri doğrudan açıklayan bir başka nedensel faktör de kendine güvendir. Özgüven, operasyonel olarak düşük kaygı ve ikinci dil yeterliliğine ilişkin yüksek öz değerlendirme olarak tanımlanır. Böyle bir bağlamda, özgüven, ikinci dil öğrenmeye yönelik tutum ve çabaların önemli bir belirleyicisi haline gelir ve ikinci dil başarısını doğrudan etkiler" (Pae, 2008:11).

AL-Hebaish şunları belirtmektedir: "Genel özgüven çocukluk çağında gelişir ve kişilerarası ve içsel deneyimlerin birikiminden ortaya çıkar. Benlik inşasının üzerine bulunan literatür güven, özgüven gibi birtakım faktörlerden kaynaklanmaktadır. En önemli faktörler şunlardır (Al-Hebaish, 2012:60): (1) kişisel deneyimler; başarılı

deneyimler yüksek özgüven gelişimini artırırken, başarısızlık deneyimleri ters etki yapar, (2) sosyal mesajlar Toplum, ev, okul ve akranlar özgüven gelişimi için önemlidir.

1.3.Özgüvenin Alt Boyutları

Genel olarak özgüven, bireyin kendi yeteneklerini tanıması, kendini sevmesi ve duygularının farkında olması olarak tanımlanmaktadır (Özbey,2004:12). Kendine güven, olumlu duyguları derinleştirmenin bir sonucu olarak kendini iyi hissetmek olarak da tanımlanabilir. Bu arada kendini iyi hissetme durumu, kişinin kendi kendisiyle ve çevresindeki insanlarla uzlaşması, cesaret ve yiğitlik olarak açıklanabilir (Hambly, 1997:98). Özgüven doğumla birlikte gelir; ancak gelişim çocukluktan itibaren sürdükçe bu özellik zamanla değişir. Temel özgüven duygusu için temel faktör 0-1 yaş arasındaki zaman aralığıdır (Ulu, 1997:98). Oyun döneminde çocuk özgürlüğünü ve yaratıcılığını fark eder. Bu süre zarfında arkadaşlık geliştikçe çocuk sosyal ilişkilerin önemini öğrenir. Bu süreçte çocuğun arkadaşlarıyla olan ilişkileri, sosyal gelişimini derinden etkiler. Arkadaşlarıyla yeterince vakit geçirmeyen çocuklar utangaç ve güvensiz olacaktır (Yörükoğlu, 1986:7). Kendine güven, içsel güven ve dışsal güven olarak iki gruba ayrılabilir. İçsel güveni oluşturan unsurlar, kendini sevme, kendini tanıma, açık hedefler belirleme, olumlu düşünmedir. İçsel güven, bireyin kendisinden ne kadar memnun ve barışık olduğunu gösteren duygu ve düşünceleridir. Dış güveni oluşturan faktörler iletişim ve duyguları kontrol etme yeteneğidir. İç özgüveni yüksek bireyler, kendilerinden memnundur ve benlik saygısı yüksektir. Kendine güvenen bireylerin her zaman açık hedefleri vardır (Lauster, 2003:7), ancak özgüven, kişinin tüm zorlu koşullara rağmen mutlu olacağı anlamına gelmez (Mutluer, 2006:98).

Kendine güveni düşük olan bireyler karar vermekte, sorumluluk almakta ve diğer insanlarla iletişim kurmakta zorlanırlar (Rutledge, 20006:98). Birçok yakın ilişkisi olan bireyler daha az fiziksel ve psikolojik hastalık bildirme, daha uzun yaşama ve yaşamdan daha fazla memnuniyet bildirme eğilimindedir (Duck, 1981:25). Bu kişiler yeni girişimlere başlamaktan kaçınırlar, kendilerini sürekli suçlu hissederler ve başarısızlık, yetersizlik, hayal kırıklığı gibi olumsuz düşünceler zihinlerini meşgul ederler (Ignoffo, 1999:99). Öte yandan özgüveni yüksek kişilerin yeni girişimlerde aktif oldukları ve olumlu tutumlara sahip oldukları ayrıca bu kişilerin iyi iletişim becerilerine sahip oldukları düşünülmüştür (McKay, Fanning, 2000:100). Kendine

güveni yüksek bireyler, yaşadıkları topluma uyum sağlayabilir, sosyal faaliyetlerde bulunabilir ve toplumsal değerlerle çelişmezler. Üniversite yaşamının özgüven geliştirmede önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir. Öğrencilerin üniversitede okurken daha etkin iletişim kurmaları, yeni girişimler başlatmaları, akademik hayatta başarılı olmaları (Koç, Polat, 2006:5), sosyal ilişkiler kurmaları ve kendi sorumluluklarını almaları gerekmektedir.

1.4. Özgüven Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Öz güven, öğrencilerin başarısı ve sosyal gelişimi için önemlidir. Kendine güvenen öğrenciler, kendi eylemlerinin, sözlerinin ve başkalarını nasıl etkilediklerinin farkındadır. Branden, benlik saygısı kavramının üç bölümden oluştuğunu bildirmiştir. Bilişsel kısım, kişinin ideal imajı ile algılanan imajı arasındaki farkların farkında olmasını ifade eder. "Duygusal kısım kişinin duygu ve hislerini bu farklılıklara, davranışsal kısım ise atılganlık, dayanıklılık, saygılı olma gibi bazı davranışları ifade eder (Karacan, 2009:36).

Öğrencilerin özgüvenini azaltan veya öğrencileri konuşma derslerinden alıkoyan çeşitli faktörler vardır. Öğrenciler cümle kurarken bir hata yaptıklarında eleştirilmekten endişe duyarlar. Bu nedenle öğrenciler tartışma konusu hakkında çok fazla bilgiye sahip olmalarına rağmen söyledikleri cümlelerde çok fazla hata yapmakta veya sınıf etkinliklerine katılmamayı tercih etmektedirler. Bu soruna bakıldığında, yabancı dil öğrenenler sözlü iletişim yeterliliklerini geliştirmek için kendinden emin bir şekilde konuşmaya motive edilmelidirler çünkü Gardner'a göre motivasyon, dil öğrenimini, özellikle ikinci yabancı dil öğrenimini başarıya doğru yönlendiren önemli bir faktördür (Gardner, 2006:7). Öğrenciler, eğer hata yaparlarsa, bunun bir dil öğrenmenin doğal bir süreci olduğu anlaşılmalıdır. Farklı bir dil öğrenmek için hata yapma yolundan geçmeleri gerektiği belirtilmelidir. Bu özgüven eksikliği, öğrencilerin konuşma becerilerini, öğrenmelerini engeller ve bu da onların yavaş yavaş ilgilerini çekmelerine, sınıf tartışmalarına veya diğer etkinliklere katılmamalarına neden olur.

Mutluer ve Yavuzer insanın özgüvenle doğduğunu ancak yaşla birlikte değişebildiğini savunur (Şar,vd., 2010:1205). Benabou ve Tirole'ye göre özgüven, insanları motive etmede çok etkilidir ve insanın davranışlarını değiştirmeye yol açabilir. Özgüven, öğrencinin öğrenme amacıyla sınıf içinde ve sınıf dışında farklı etkinlikleri başarıyla gerçekleştireceğinden emin olduğu bir öğrencinin niteliği olarak

düşünülmelidir (Benabou, Tirole, 2002:872). Bununla birlikte, öğrenme sürecinde özgüven öğrencilerin öğrenmelerini etkilemektedir.

İşlevsel olarak öğrenme, bir insan tarafından yapılan deneyimler sonucunda kişinin davranışında meydana gelen bir dizi değişikliktir (De Houwer, vd., 2013:631). Taylor ve Mackenney öğrenmeyi bireyin davranışında kalıcı bir değişiklik olarak tanımlar (Taylor, MacKenney, 2008:9). Ayrıca öğrenmeyi, öğrencileri etkinliklere dahil etme ve deneyimlerini paylaşma veya öğretmenden bilgi alma yoluyla bilgi edinmelerine izin verme eylemi olarak tanımlarlar. Özgüven, bir öğrencinin bir şeyi başarılı bir şekilde gerçekleştirmeye yönelik inancı veya güveni olarak tanımlanmaktadır. Perkins'e göre özgüven, başarı, eğitimdeki başarılar, uzlaşma ve bir kişinin refahı ile ilişkilidir ve diğer şeylerin yanı sıra öz-yeterlik, öz saygı ve öz-anlayış, bunu etkileyebilecek üç faktördür (Perkins, 2018:4).

Kendine güven öğrencinin öğrenme sürecindeki motivasyonunu artırma da etkisi de bilinmektedir. Özgüveni düşük öğrenciler için çeşitli zorluklar vardır. Örneğin, Benabou ve Tirole (2002), öğrencilerin öğrenmedeki kırılganlıkları olduğundan, öğrencilerin öğrenmelerini olumsuz yönde etkileyebilecek özgüven eksikliğinin hala büyük bir zorluğun olduğuna işaret etmektedir.

Rubio'ya göre düşük özgüven nedeniyle kendini güvende hissetme, korkma, kaygı duyma, kendini toplumdan ayrı hissetme gibi pek çok psikolojik engel, ders sırasında öğrenci için ortaya çıkabilecek olası engellerdir ve bu engeller ders sırasında öğrenciyi olumsuz etkileyebilir (Rubio, 2007:98). Sonuç olarak, bir bireyin öğrenme sürecinden uzaklaşmasına neden olabilirler. Araştırmacıların kişisel deneyimlerine dayanarak, Kandahar Üniversitesi'ndeki öğrencilerin çoğunun derslere katılımlarının düşük olduğu gözlemlenmiştir. Katılım, özgüvenle yakından ilişkili olduğu için, öğrencilerin düşük performanslarının, öğrenme sürecindeki kırılganlıklarını etkileyebilecek özgüven eksikliğinden kaynaklanabileceği ana endişesidir.

Benabou ve Tirole'ye göre özgüven motivasyon üzerinde etkilidir ve insan davranışlarını değiştirebilir ve üniversitede öğrencilerin problem çözme becerisi için bir faktör olarak belirtilmektedir. Buna ek olarak Palavan (2017:9), öğrencilerin özgüven eksikliğinin öğrencilerin motivasyon eksikliğine yol açabileceğini ve bunun sonucunda eğitimin zorunlu hale gelmesine ve öğrencinin öğrenmeye karşı olumsuz tutum göstermesine neden olabileceğini belirtmektedir. Bunlar, araştırmayı yürütmek

için temel nedenler ve ilham kaynaklarıdır. Çünkü öğrencilerin düşük performansları devam ederse, saygın bölümlerde belirlenen amaçlanan kazanımlar ve etkili müfredatın elde edilmesi mümkün değildir. Tunçel dil öğretmenlerine öğrencilerinin özgüvenlerini geliştirmelerini ve öğrencilerin özgüvenlerini azaltan davranışlardan kaçınmalarını önermektedir (Tunçel, 2015:2575).

1.4.1. Anne – Baba Tutumu

Yaşamın çok erken dönemlerinde, ebeveynlerin bebeklerine karşı duyarlı olmaları, özgüven ve benlik saygısının gelişimini etkiler. Bir bebeğe sevgi dolu seslerle, meşgul gevezeliklerle, odaklanmış dikkatlerle ve sarılmalarla karşılık veren, düşkün bir ebeveynin resmini çağırmak çok az çaba gerektirir. Bebek gülümser, ebeveyn gülümser. Bebek olgunlaştıkça, ebeveynler bebeğin ne yaptığını yanıtlamaya ve yansıtmaya devam eder. Erken çocukluk, ergenlik ve genç yetişkinlik boyunca ebeveyn aynalaması kabul, onay ve hayranlık iletir. Bu, benlik saygısı ve özgüven gelişimine önemli ölçüde katkıda bulunur. (Ruholt, vd.. 2015:1)

Ebeveyn katılımı sınırlı olduğunda, çocuklar genellikle yetersiz yansıtma veya teşvik alırlar. Onlara değerli, takdire şayan veya ilginç olduklarını yansıtan kimse yok. Ebeveynler aşırı ilgili olduklarında, çocuklarının kendilerini dünyada nasıl tanımladıkları üzerindeki aşırı kontrolleri, çocuğun kendini yansıtması ve kendi olumlu düşünce ve duygularına sahip olması için çok az fırsat sağlar (Durisic, Bunijevac, 2017:3). Her iki durumda da, kendine güven ve benlik saygısı gelişimi tehlikeye girer.

Öğrencinin akademik performansına özgüven ve ebeveyn katılımı, öğrencinin okuldaki performansının nasıl iyileştirileceği veya geliştirileceği ile ilgilidir. Eğer bir öğrenci yüksek özgüven ve veli katılımına sahipse, bu öğrencilerin akademik performansındaki tutumunu değiştirebilir ve geliştirebilir. Aynı şekilde veli katılımı da öğrencinin akademik performansı için özgüvenini etkilerken; Benlik saygısı, öğrencinin akademik performansını etkileyebilecek etkili faktörlerden biridir. Yüksek benlik saygısının yüksek akademik performansa yol açabileceğini kabul etmiştir. Genel olarak, yüksek benlik saygısı, bireylerin kendilerini çaba yoluyla değişiklikleri teşvik etmek ve yeni şeyler öğrenmeye neden olan yüksek hedefler belirlemek için aktif ve yetenekli kişiler olarak görmelerine yardımcı olur. Yüksek benlik saygısına sahip olmak, akademik başarıda, sosyal ve kişisel sorumlulukta önemli bir role

sahiptir. Ek olarak, akademik başarısı yüksek olan öğrenciler, özgüven eksikliği daha az başarı elde eden öğrencilerin aksine, daha özgüvenli hissetme eğilimindedir.

Her zaman çocuklarının eğitimiyle ilgilenen ebeveynlerin özgüvenlerinin daha yüksek olması muhtemeldir. Ebeveynlerden destek ve katılım almak, daha yüksek bir özgüven yaratabilir (Ruholt, vd.. 2015:1). Öğrencilerinin ödevlerini kontrol eden veliler, çocukları ile daha iyi iletişim kurmaktadır. Buna karşılık, okulda potansiyeli olan bir öğrenci, öğrencileriyle veli katılımından yoksun olan ebeveynlerinden mustariptir. Akademik başarı kesinlikle ebeveyn katılımından ve ayrıca okulun ailenin beklentileriyle nasıl bağlantı kurduğundan etkilenir (Rogers, vd., 2009:34). Okul ve veliler arasında güçlü bir ilişki kurmak zaman alacaktır. Yoksul ve zenginlerin ekonomik durumları arasında ebeveyn katılımında fark vardır, varlıklı aile, çocuklarının eğitimine yoksullardan daha fazla dahil olur. Ebeveynler, çocuklarının eğitimine etkin bir şekilde dahil olduklarında, bu, çocuklarının okul performansına fayda sağlayacaktır. Ebeveyn katılımı, çocuğunu şekillendirmeye yardımcı olur, çocukların öğrenmesini sağlar ve onları daha fazla çalışmaya teşvik eder (Ntekane, 2018:1). Ebeveynler, çocuklarının daha fazlasını başarma eğiliminde olması için hem bilişsel büyümeyi hem de başarı motivasyonunu teşvik etme becerilerine sahip olmalıdır. Ebeveynler ve okullar, teşvik edici plan ve uygulamaları geliştiren, uygulayan, değerlendiren ve iyileştiren ortaklık programlarına sahip olabilir (Durisic, Bunijevac, 2017:3). Veli katılımına sahip olmak, ortaöğretim öğrencilerinin akademik performansını geliştirmek için bir destek stratejisi olabilir.

1.4.2. Akademik Başarı

Özgüven ile akademik performans arasında bir ilişki vardır. Ayrıca, akademik başarısı yüksek olan öğrenciler, özgüven eksikliği daha az başarı elde eden öğrencilerin aksine, daha özgüvenli hissetme eğilimindedir. Özgüven, öğrencinin akademik performansını ve stresini etkiler (Rosli, vd., 2011:583). Özgüveni yüksek olan öğrenciler çok mükemmel bir akademik performans sergileyeceklerdir. Benlik saygısı yüksek olan öğrenci, özgüveni düşük olan diğer öğrencileri daha yüksek akademik performans elde etmeye ikna ederek etkileyebilir. Özgüveni yüksek olan öğrenciler, akademik başarısı düşük öğrencilere göre daha fazla akademik başarıya niyet ederler. Daha fazla özgüvene sahip olmak, diğer insanlarla etkili bir şekilde etkileşime girebilme, sosyalleşme konusunda etkili olmaktadır. Bazı araştırmalar,

kadın katılımcıların erkek katılımcılardan daha fazla özsaygıya sahip olduğunu göstermektedir. Akademik başarı ve Özgüvenin bileşenleri önemlidir.

Genel olarak, yüksek benlik saygısı, bireylerin kendilerini çaba yoluyla değişiklikleri teşvik etmek ve yeni şeyler öğrenmeye neden olan daha yüksek hedefler belirlemek için aktif ve yetenekli kişiler olarak görmelerine yardımcı olur. İlginç bir şekilde, çok sayıda araştırmacı, öğrenci başarısını artırmanın en iyi yolunun onların öz saygısını artırmak olduğunu göstermiştir (Rubie ve diğerleri, 2004:145). Araştırmalar ayrıca yüksek benlik saygısının akademik başarı, sosyal ve kişisel sorumluluk üzerinde önemli bir rol oynadığını belgelemiştir (Redenbach, 1991:2). Akademik başarısı daha yüksek olanlar, kendilerine daha az güvenenlerin aksine daha az başarı elde etme eğilimindedir.

Değerli olduklarını hisseden öğrenciler, başkalarının davranışlarını ve görüşlerini olumlu yönde etkileyebileceklerine inanırlar. Duygularını ve duygularını değişen durumlarda iletebilir ve yeni durumlara olumlu ve kendinden emin bir şekilde yaklaşabilirler. Yüksek düzeyde bir hayal kırıklığıyla uygun şekilde başa çıkabilir ve eylemlerinin sorumluluğunu kabul edebilirler. Zor durumlarda olumlu yönler görme, kendileri hakkında olumlu duygular iletme ve kendi eylemlerinin bir durumun sonucunu nasıl etkilediğini anlama yeteneğine sahip olma eğilimindedirler. Bununla birlikte, öz-değer duyguları azalmış olan öğrenciler kendilerini çaresiz hissedebilir ve kendileri hakkında aşağılayıcı açıklamalar yapabilirler. Sosyal olarak geri çekilebilir, faaliyetlerden kaçınabilir ve kendilerinden gerçekçi olmayan bir performans düzeyi talep edebilirler. Aileye aşırı bağımlı hale gelebilir, otorite figürlerini memnun etmek için büyük bir istek gösterebilir ve karar vermekte zorlanabilirler. Hüsrana uğrayabilir ve savunmaya geçebilirler, kendi yargılarına çok az inanç gösterirler. Sonuç olarak, genellikle akran baskısına duyarlı hale gelirler ve yıkıcı davranışlar sergilemeye başlarlar. Özgüveni artırmak için psikolojik müdahaleler planlamanın akademik başarıyı arttırmada faydalı olabileceği açıktır (Alavijeh, 2018:8). Öğrencide özgüven eksikliği varsa akademik performans üzerinde engelleyici etkisi vardır. İyi bir birey olmak için, kişinin performansını artıracak özgüvene ve sosyal becerilere sahip olması gerekir (Ratnasari, Andriansyah, 2014:44). Bağımlı bir tutum, daha yüksek özgüvene sahip olma eğilimindedir.

1.4.3. Fiziksel Görünüm

Sağlıklı bir miktarda özgüven, sahip olunması gereken önemli bir niteliktir. Bir kişinin güven düzeyi, iş etiğinden risk alma istekliliğine kadar hayatlarının her yönünü etkiler. İşverenler, çalışanlarında özgüvene değer verir ve potansiyel bir sevgili veya arkadaş ararken insanların aradığı özelliklerden biridir. Bir kişinin kendi imajını etkiler ve bu da aldıkları kararları etkiler. Araştırmalar, sağlıklı bir özgüvene sahip olmanın önemini ve bunun insanların yaşamına sağladığı faydaları göstermiştir. Araştırmalar ayrıca fiziksel çekiciliğin bir kişinin kendine güvenini etkilediğini göstermiştir. Tabii ki, hiç kimse özgüven için tamamen fiziksel görünümüne güvenmemelidir, çünkü bu birçok soruna ve güvensizliğe neden olacaktır (Hogan, Strasburger, 2008:520). Ancak yine de, insanların fiziksel çekiciliği ve fiziksel görünümleri hakkında nasıl hissettikleri, genel özgüvenlerinde rol oynar.

Fiziksel görünüm, başkaları tarafından fark edilen ilk bireysel özelliklerden biridir ve sosyal etkileşimler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Genel olarak görünüm ve özel olarak beden imajı, çağdaş Batı toplumlarında çok önemli yapılar haline gelmiştir (Tiggemann, 2011:11). Beden imajı sadece bilişsel bir yapı değil, aynı zamanda başkalarıyla olan tutum ve etkileşimlerin bir yansımasıdır. Fiziksel çekiciliği olumlu kişisel niteliklerle ilişkilendirme eğilimi, yalnızca batı kültüründe değil, aynı zamanda tüm dünyada kültürel bir klişe haline geldi. Kitle iletişim araçlarında, reklamlarda ve sosyal medyadaki mükemmel bedenler çağı, bilinçaltı için külfetlidir ve insanların "güzel olanın iyi olduğunu" kabul etmelerine neden olur ve fiziksel çekicilik genellikle başarı ile bağlantılıdır.

Çocuklar büyüdükçe kendilerinin bir resmini veya imajını oluştururlar. Bu imaj, onların yapabilecekleri veya yapamayacakları şeyler ve diğer insanların onları nasıl gördüğü ile gelişir. Vücudumuzla ilgili kötü görüşler, düşük benlik saygısına ve özgüvene neden olabilir. Bir gencin beden imajının inşasına önemli bir katkı medyadır. Sürekli olarak 'mükemmel' vücutları izlemek, gençlerin güvensizliklerini çekicilik ve kilo üzerinden besleyebilir. Araştırmalar, idealize edilmiş beden imajının anoreksiya nevroza veya bulimia, steroid kullanımı, protein takviyeleri ve hatta plastik cerrahi gibi yeme bozukluklarına katkıda bulunduğunu göstermektedir (Hogan, Strasburger, 2008:522).

Ergenlik döneminde kızlar, erkeklerden daha fazla vücut şekli, benlik imajı ve kilo ile ilgili özel endişelere sahiptir. Beden imajının kadınların ve kızların çoğunluğu

tarafından olumsuz olarak deneyimlendiğine dair bilimsel kanıtlar vardır (Grogan, 2008:45). Birçoğu vücut ölçülerinden ve kilolarından memnun değil çünkü incelik, özellikle genç kadınlar için arzu edilen standart ve güzellik modeli olarak görülüyor. Yetişkinlikte bile, zayıflık kadınlarda erkeklerden çok daha yaygındır (Ali, Lindstrom, 2006:324).

Fazla kilolu bir kişi için, vücut büyüklüğünün ve hacminin farkındalığı, duruşuna ve tutumlarına yansıyan sosyal isteksizliği, çekingenliği ve düşük özgüveni belirleyecektir. Ek olarak, sosyo-kültürel kalıplar şişmanlığı tembellikle ilişkilendirir ve fazla kilolu kişiler kolayca tembel olarak etiketlenir. Fiziksel antropologlar, sağlık ve kronik hastalık riskinin çağdaş anlayışları için çok önemli bir ölçüm olan BMI (Body Mass Index) 'deki nüfus düzeyindeki farklılıkları tanımladılar (Anderson-Fye, 2011:17). Avrupa kökenli insanlar üzerinde yapılan çalışmalarda, BMI, artan kardiyovasküler risklerle güçlü bir şekilde pozitif ilişkilidir. Fiziksel aktivite, kardiyovasküler hastalık, metabolik bozukluklar, iskelet bozuklukları ve hatta zihinsel hastalıkların gelişimine karşı koruyucu bir rol oynadığı kanıtlandığından, yaşam işlevlerinin sürdürülmesi için temel öneme sahiptir ve sağlıklı bir yaşam tarzına sahip olmanın önemli bir parçasıdır.

1.5.Birey düzeyinde Özgüven

Güven, başarının anahtarıdır. Kişinin kendi güçlü yönlerine inanması, istenmeyen durum ve koşullarda bile kişiyi destekler. Hayatın aksiliklerinden diriliş, insanoğlunun hayatta kalması için esastır. Hem kişisel hem de profesyonel düzeyde bireyin belirlediği hedeflere ulaşmak için özgüven çok önemlidir. Başarılı olmak tutarlı bir performans gerektirir ve bu, bireyin hayatında ortaya çıkan durumlar veya değişikliklerle nasıl başa çıktığına bağlıdır.

Bu güven veya kendine inanma, davranış bilimlerinde öz-yeterlik olarak adlandırılır. Öz-yeterliğin kendine güven anlamına geldiği sonucuna varılabilir. Öz-yeterlik, kişinin iyimser kendine güveni olarak belirtilmektedir. Kişinin inşa edebileceği kendine olan inancıdır; yenilikçi veya karmaşık sorumlulukları yerine getirme ve performanstaki değişikliklerle başa çıkma uzmanlığıdır. Birey öz yeterliliği fark ettiğinde, hedefler belirler, onlara ulaşmaya çalışır; Memnuniyetsizlik ve arızalardan uzaklaşmaya çalışır. Olumsuz sonuçlarla başa çıkmak için yapıcı bir bakış açısı veya pratik bir teknik olarak özyeterlilik önemlidir. Öz-Yeterlik Kavramı istenmeyen değişiklikleri etkili bir şekilde ele alma becerisidir, Csikszentmihalyi,

bireyin başarılı olacağına olan inancının, onu belirlenen görevi başarıyla yapmaya teşvik ettiğini öne sürmüştür (Csikszentmihalyi, 1997:7). Düşük öz-yeterlik düzeyine sahip bireyler, genellikle zor işleri başarmaya çalışmaktan çok, zor durumlardan kaçarlar. Bazen bireyler, gerçekte yapamayacakları görevleri yapabilecekleri konusunda öz yeterliklerini abartırlar. Sonuç olarak, komplikasyonlarla yüzleşmek zorunda kalırlar.

Bandura , öz yeterliliği, bir sporcunun arzu edilen çıktıyı üretmek için gerekli yeteneğe sahip olduğuna dair güveni olarak açıklamıştır (Bandura, 1982:122). Öz-yeterlik koşullara dayalıdır; bu, kişinin bir noktada kendinden emin olabileceği, ancak birbiriyle bağlantılı olmalarına rağmen başka bir noktada kendinden emin olamayacağı anlamına gelir. Bandura ayrıca öz yeterliliğin bir sporcunun tercihlerini belirlediğini; bir işte başarılı olmak için yaptığı girişimler ve iyi performans gösterememesi durumunda kararlılığının yoğunluğu olarak tanımlamaktadır.(Bandura, 1997:1)

Öz-yeterliğin önemi günlük yaşam örneklerinde bile varlığını kanıtlamaktadır. Herhangi bir kriket, hokey veya futbol takımının oyuncuları farklı ülkelere oynamak için gittiklerinde, onlara yardımcı olan her şeyden önce özgüvenleridir. Öz yeterlilikleri, arzu edilen çabayı gösterirlerse iyi oynayabilecekleri konusunda onları güçlendirir. Böylece kendi inisiyatiflerinin bir sonucu olarak iyi performans gösterirler. Aynı şekilde tıp bilimlerinde de başarılı operasyonların ilk ve en önemli aracı özgüvendir. Doktorlar becerilerine tam olarak güvenirlerse, hastalarını daha verimli bir şekilde ameliyat edebilir veya tedavi edebilirler. Aynı şekilde, hayatın her alanında öz-yeterlik başarıların itici motorudur. Herhangi bir toplumda öğrenciler, ülkelerini ilerleme hızına doğru yönlendirebilecek en önemli varlıklardır. Öğrencilerin onlara tamamen güvenmeleri, akademik olarak iyi performans göstermeleri için enerjilerini artırır.

Bir öğrencinin başarılı olma biçimi, kendi öz-yeterlik potansiyeli üzerinde bir etkiye sahiptir. Örneğin sınıfta, düşük notlar ve becerilerin diğer yapıcı olmayan değerlendirmeleri, öz-yeterlik bakış açılarını en aza indirebilir (Öz-Yeterlik İnançları ve Kariyer Gelişimi). Vialle öğrencilerin öz-yeterlik düzeyleri ile eğitimsel performansları arasındaki ilişkiyi bulmuştur (www.aare.edu.au). Daha yüksek öz-yeterlik düzeyine sahip öğrencilerin, daha düşük öz-yeterlik düzeyine sahip öğrencilere göre çok daha yüksek eğitimsel başarıları gösterdiklerini keşfetti. Kendine güvenen ve becerilerine tam olarak güvenen öğrencilerin zor durumları

yönetebileceklerini, derse tüm dikkati ile katılabileceklerini ve kendi deneyimlerinden öğrenmeyi tercih edebileceklerini bulmuştur.

Öğrencilerin akademik performansı öz yeterliklerine bağlıdır. Örneğin öğrenciler yeni döneme geçiş yaptıklarında yeni dersler hakkında kesin bir fikre sahip değillerdir. Ancak değişiklikleri kabul etmek ve yeni şeyler öğrenme tutkusuna sahip olmak, ilerlemelerini sağlar. Öz güvenleri sayesinde, nominal çabalar göstererek yeni şeyleri anlamaya eğilimlidirler. Bu nedenle, öğrencilerin öz yeterlik düzeyleri ile eğitim performansları arasındaki ilişkiyi bulmak önemlidir. Akademik araştırmalara katkıda bulunmak ve bu ilişkiyi keşfetmek için mevcut araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırma, öğrencilerin öz yeterlik düzeylerine odaklanarak akademik performanslarını artırmaya yönelik bir katma değer olacaktır.

1.5.1. Benlik Kavramı

Son on yılda, benlik kavramının kavramsallaştırılması muazzam bir dönüşüm yaşadı. İlk zamanalr üniter ve istikrarlı şekilde varlık şeklinde bilinen benlik kavramı, bireylerin yaşamlarının her alanında kendi-kendileriyle ilgili fikirleri nasıl işlediklerini denetleyen ve yönlendiren çok yönlü ve dinamik bir yapıya sahiptir (Oyserman, vd., 2012:69). Daha doğrusu, benlik kavramları, bireyin kim ya da ne olduğu (yani, kişinin kendisi ile ilgili inançları) hakkındaki bilgisini ve kişinin kendisi hakkında nasıl hissedeceğine dair değerlendirmesini barındırır; insanların değerleri kendi inançlarına bağladığı bir olumlu veya olumsuz öz değerlendirmeler oluşturur. Benlik kavramları zamanla varlığını sürdürür ve kişinin kendisi için benlik kavramı sabit görünse de zaman içinde kişinin kendi görüşleri, deneyimleri ve bağlamları tarafından şekillendirilebilir. Spesifik olarak, kişilerin yaşam tecrübeleri ve benlik kavramları karşılıklı olarak hareket eder (Mortimer, vd., 1982263). Benlik kavramları, insanların benzersiz deneyimleri yoluyla gelişir, ancak aynı zamanda, sosyal bağlamlar ve bireysel davranış arasındaki bağlantıya aracılık ederek, çevredeki mevcut sosyal beklentiler ve güç yapıları tarafından sürekli olarak kısmen şekillendirilir.

Benlik kavramı, davranışlarınızı, yeteneklerinizi ve benzersiz özelliklerinizi nasıl algıladığınızdır (Stryker, Burke, 2000:285). Örneğin, "Ben iyi bir arkadaşım" veya "Ben nazik bir insanım" gibi inançlar, genel bir benlik kavramının parçasıdır. Benlik kavramı, gençken ve hala kendini keşfetme ve kimlik oluşturma sürecinden geçtiğinizde daha dövülebilir olma eğilimindedir. Yaşlandıkça ve kim olduğunuzu ve

sizin için neyin önemli olduğunu öğrendikçe, bu benlik algıları çok daha ayrıntılı ve düzenli hale gelir.

Kişinin benlik kavramı (kendini inşa etme, benlik kimliği, benlik perspektifi veya benlik yapısı olarak da adlandırılır) kişinin kendisiyle ilgili inançlarının bir toplamıdır. Benlik kavramı, benlik bilgisinin ne ölçüde tanımlandığı, tutarlı olduğu ve kişinin tutum ve eğilimlerine şu anda uygulanabilir olduğu anlamına gelen öz-farkındalıktan ayırt edilebilir. Benlik kavramı, benlik saygısından da farklıdır: benlik kavramı, kişinin benliğinin bilişsel veya tanımlayıcı bir bileşenidir. Benlik kavramı, kişinin benlik şemalarından oluşur ve benliği bir bütün olarak oluşturmak için benlik saygısı, benlik bilgisi ve sosyal benlik ile etkileşime girer. Gelecekteki benliklerin (veya olası benliklerin) bireylerin ne olabilecekleri, ne olmak istedikleri veya ne olmaktan korktukları konusundaki fikirlerini temsil ettiği geçmiş, şimdiki ve gelecekteki benlikleri içerir. Olası benlikler, belirli davranışlar için teşvik işlevi görebilir. (Oyserman ve ark. 2012:5)

Benlik kavramındaki bireysel farklılıklar, insanlardaki farklı dinamik motivasyonel güçler nedeniyle mevcuttur. Benlik kavramları ve insanların sahip olduğu ilgili çoklu kimlikler, benlik kavramının bağlama özgü ve biçimlendirilebilir olması nedeniyle farklılık gösterir (Oyserman ve ark. 2012:7). İnsanlar kendilerini belirli durumlarda tanımlarken, farklı derecelerde ayırt edici kişisel özelliklerine veya sosyal rollerine ve kişilerarası ilişkilerine dayanarak çeşitli bakış açılarından (örneğin, bireyci "ben" veya kolektivist "biz") yararlanabilirler. Spesifik olarak, her durum bir kişinin benlik kavramının daha açık bir şekilde vurgulanan yönleri (yani kişinin kişisel kimliği veya sosyal kimlikleri) açısından farklılık gösterebilir, bu da kişinin dikkatini o durumda geçerli olan kendi tanımlarına daha fazla yönlendirir. Ayrıca, insanların yaşamlarında işgal ettikleri çeşitli roller, bağlamsallaştırılmış kimliklerini şekillendirir (Stryker, Burke, 2000:285). Bu rol kimlikleri, insanların sosyal gruplara üyeliklerinden kaynaklanan refleksif öz tanımlamalardır. Başkalarının kendisine ve kişinin eylemlerine yönelik tepkilerinin değerlendirme süreçlerinden oluşur, daha sonra kişinin sosyal statüsünü onaylayarak ve sonuç olarak ya olumlu besleyerek ya da olumsuz öz değerlendirmeleri teşvik ederek kişinin kendi tanımlarına anlam verir. Sosyal ilişkilerin rol kimlikleri üzerindeki geniş etkisi, aynı zamanda, bir kişinin, büyük ölçüde diğer önemli kişilerin ilgili yargılarına bağlı olan her bir belirli role bağlılığını da gösterir.

Dahası, kişiler kendi kimlik standartlarına (yani, her role yükledikleri anlam ve normlara) göre hareket etmeye yönlendirilirler ve böylece kendi inançları, farklı bağlamlarda üstlendikleri roller ve canlandırdıkları davranışları arasında bir uyum ararlar. Belirli kimlikler etkinleştirildiğinde, insanlar bu uyumu değerlendirmek için kendi kendini doğrulama süreçlerinden geçer ve bu da kontrol duygularını artırır. Bu bağlamda, araştırmalar, her bir rolde hissedilen özgünlük derecesindeki farklılıkların – roller arasında farklılık gösterebilen bir derece – insanların Beş Büyük kişilik özelliğindeki kişi içi varyasyonlarla ilgili olduğunu vurguladı (Sheldon, vd., 1997:1380). İnsanlar kendilerini belirli bir rol içinde gerçekten ifade etme konusunda ne kadar yetenekliyse, o rolde o kadar uyumlu, vicdanlı, dışa dönük, deneyime açık ve o kadar az nevrotik olurlar.

Bununla birlikte, kişinin benlik kavramı, farklı kişilerin yargıları ve tepkileri arasındaki farklıklar ya da ek durumsal etkiler biçiminde uyumsuzluklar oluşabilmektedir. Bu şekil zamanlarda, kişiler ilk olarak hedefe yönelik öz-düzenleme biçimiyle durumu değiştirerek kendilerini bu değişimden korumaya çalışmaktadırlar. Dolayısıyla, benlik görüşlerindeki değişiklikler kaçınılmaz göründüğünde (örneğin, yaşam ve çevresel koşullar nedeniyle), insanlar benlik kavramlarını ayarlarlar (Stets ve Burke 2003:123).

1.5.2. Öz Yeterlilik Kavramı

Öz-yeterlik, kişinin sorumlulukları tamamlamak ve amaçlara ulaşmak için kendi becerisine olan inancının kapsamı veya kalitesidir. Öz-yeterlik, bir kişinin optimal performansı elde etmek için görevleri oluşturma ve yürütme konusundaki kendi yeteneklerine ilişkin yargısı olarak tanımlanır. Yüksek öz yeterlilik, bir dizi sosyal, olumlu fiziksel ve psikolojik performansla ilişkilidir. Ergenler üzerinde yapılan boylamsal bir çalışma, pozitif ilişkili duygusal öz-yeterlik ile daha düşük mutsuzluk ve yaramazlık düzeylerini bildirmiştir (Ormrod, 2006:66). Öğrencilerde ve hastalarda düşük öz-yeterlik üzerine yapılan bir başka çalışmada, sosyal kaygının şiddeti arttığı belirtilmiştir. Bu nedenle, çekirdek müfredat içinde bireyin akademik davranış ve performansını iyileştirebilecek organize etkinlikler oluşturmak için çaba sarf edilmektedir. Ancak, hedeflerin yoğun olduğu bu programlar, öğrencinin davranışını değil, performansının gelişmesine neden olmuştur.

Öz-yeterlik, sadece kendisi hakkında ne biçim hissettiğinizde değil, yaşamdaki amaçlarına başarılı bir biçimde ulaşıp ulaşmadığınız konusunda da rol

oynayabilmektedir. Öz-yeterlik kavramı, bir kişilik geliştirmede gözlemsel öğrenmenin, sosyal deneyimin ve karşılıklı determinizmin rolünü vurgulayan Albert Bandura'nın sosyal bilişsel teorisinin merkezinde yer alır. Bandura'ya göre öz yeterlilik, bir kişinin tutumlarından, yeteneklerinden ve bilişsel becerilerinden oluşan öz sistemin bir parçasıdır. Bu sistem, durumları nasıl algıladığımızda ve farklı durumlara tepki olarak nasıl davrandığımızda önemli bir rol oynar. Öz yeterlilik, bu öz sistemin önemli bir parçasıdır. (Bandura, 1977:191)

Albert Bandura'ya göre öz-yeterlik, "kişinin olası durumları yönetmek için gerekli eylemleri organize etme ve yürütme yeteneklerine olan inancıdır". Öz yeterlilik, bireyin belirli bir süreçte başarılı olma yeteneğine yönelik inancıdır. Bandura, bu inançları kişilerin nasıl düşündüklerini, davrandıklarını ve hissettiklerini belirleyen noktalar olarak tanımlanmaktadır.

Amerikan psikolojik derneğinin önceki başkanı Albert Bandura, en etkili bilişsel karakter teorilerinden birini endüstrileştirdi. Gözlemsel öğrenme teorisi ve insanın gözlemlediği, anlık davranış hakkında düşündüğü fikriyle başladı. Bandura, insanların ustalık ve başarıya olan inançlarının ve kendilerine ilişkin inançlarının, üstlenecekleri performans türlerini ve üstlenecekleri risk miktarını belirlediğini savundu. Bir kişinin belirli bir davranışı etkili bir şekilde yapıp yapamayacağına dair güvenini tanımlamak için öz-yeterlik terimini kullandı. Öz-yeterliğin insan davranışındaki göreceli ve meditasyonel rolü, bu ilkelerin geliştirildiği dört kaynağın araştırılması yoluyla yapılabilir (Bandura, 1977:191).

- Öz yeterliliğin en ikna edici kaynağı, kişinin ustalık sonucunun veya amaçlı performansının yorumlanan sonucudur. Temel olarak, bireyin kendi faaliyetlerinin etkilerini ölçmesi ve bu etkileri yorumlaması, yeterlik inançlarının oluşmasına yardımcı olur.
- Yeterlik bilgisinin ikinci kaynağı, başkalarının faaliyetleri tarafından üretilen etkilerin çeşitli deneyimleri, kişinin ilgili çeşitli deneyimleri ve diğer kişilerle yapılan sosyal karşılaştırmadır. Bu değerlendirmeler, akran modellemesi ile birlikte, becerinin öz algılarının geliştirilmesi üzerinde güçlü etkiler olabilir.
- Üçüncü kaynak olarak birey de sözel teşvikler sonucunda öz yeterlik inançları oluşturur ve yaratır ve boş ilham verici vaazlarla karıştırılmamalıdır. Sertifikalı ikna ediciler, bireyin yeteneklerine olan inançlarını geliştirirken, aynı zamanda kıskanılan başarının elde edilebilir olduğunu onaylar.

- Kaygı, duygu, stres, ruh hali ve yorgunluk gibi fizyolojik durumlar da dördüncü kaynak olarak öz-yeterlik inançları hakkında bilgi sağlar. Bandura, insanların öncelikle kendi oluşturdukları psişik çevre ile yaşadıklarını belirtmiştir. İnsanlar genellikle kendilerine olan güvenlerini, bir başarı beklerken yaşadıkları duygusal durumla ölçerler.

Hemen hemen tüm kişiler başarmaya çalıştıkları hedefleri, değiştirmeyi hedefledikleri şeyleri ve elde etmek istedikleri şeyleri belirleyebilirler. Ancak birçok kişi, bu planları gerçekleştirmenin çok basit olmadığını da biliyor. Bandura ve diğ., kişinin öz yeterliliğinin amaçlara, görevlere ve hedeflere ne biçimde yaklaşıldığı yönünde önemli bir rol oynadığını belirlenmiştir.

Bandura, öz yeterliliğin davranış üzerinde güçlü bir etkisi olduğunu söylüyor. Öz-yeterliği düşük olan bir öğrenci, ona güvenmediği için sınava çalışmayı bile denemeyebilir. Güçlü bir öz-yeterlik duygusu, bireylerin kendi hayatlarının durumunu etkileme ve hatta yaratma konusunda kendilerini özgür hissetmelerini sağlar. Buna ek olarak, bireyin durumu ele alma konusundaki algılanan öz-yeterliği, onu kontrol edebilecekleri hissini arttırır (Conyers, vd., 1998:125). Bandura, öz-yeterliği, kişinin potansiyel durumu yönetmek için gerekli olan eylemi organize etme ve gerçekleştirme kapasitesine olan güveni olarak tanımlar. Kişinin belirli bir görevi yerine getirme yeteneği hakkında kişisel bulgudur.

1.5.3. Öz Saygı Kavramı

Benlik saygısı, esasen, kişinin benliğe ilişkin genellikle olumlu olarak değerlendirmesini belirtir. Yeterlik ve değer belirlemek yönünde iki çeşitli boyuttan oluşmaktadır. Yeterlilik boyutu (etkililik temelli öz saygı), insanların kendilerini yeterli ve yeterli görme derecesini ifade eder. Değer boyutu (değer temelli benlik saygısı), bireylerin kendilerini değerli kişiler olarak hissetme derecesini ifade eder. Benlik saygısı, kişinin kendine yönelik olumlu ya da olumsuz yönelimidir; kişinin değerinin veya değerinin genel değerlendirmesi. İnsanlar yüksek benlik saygısına sahip olmak için motive olurlar ve buna sahip olmak bencilliği değil, olumlu benlik saygısını gösterir. Benlik saygısı, Rosenberg'in (1965:5)"bireyin bir nesne olarak kendisine ilişkin düşünce ve duygularının toplamı" olarak tanımladığı benlik kavramının yalnızca bir bileşenidir. Benlik saygısının yanı sıra, öz yeterlilik veya ustalık ve benlik kimlikleri benlik kavramının önemli parçalarıdır.

Rosenberg'in çalışmalarının çoğu, ırksal veya etnik statüler gibi sosyal yapısal konumların ve okullar veya aileler gibi kurumsal bağlamların benlik saygısı ile nasıl ilişkili olduğunu inceledi. Burada, kalıplanmış sosyal güçler, benlik kavramı şekillenirken bireyler tarafından aktif olarak yorumlanan karakteristik bir deneyimler dizisi sağlar. En az dört temel teorik ilke -yansıyan değerlendirmeler, sosyal karşılaştırmalar, kendine yüklemeler ve psikolojik merkezilik- benlik kavramı oluşum sürecinin altında yatar. Benlik saygısını sosyal güçlerin bir sonucu olarak incelemeye ek olarak, benlik saygısı genellikle bağımsız veya araya giren bir değişken olarak analiz edilir. Benlik saygısının genellikle yetişkinlerin istikrarlı bir özelliği olduğuna dikkat edin, bu nedenle deneysel tasarımlarda bir sonuç olarak kolayca manipüle edilemez. Blascovich ve Tomaka (1993), "deneysel olarak manipüle edilmiş başarı veya başarısızlığın, bir ömür boyu öz-değerlendirme deneyimlerine karşı değerlendirildiğinde, ölçülebilir herhangi bir etkiye sahip olmasının muhtemel olmadığını" belirtir (s. 117). Benlik saygısının "öğretilebileceğini" düşünmek de gerçekçi değildir; daha ziyade, bireyin yaşam deneyimleri yoluyla geliştirilir.'

Rosenberg (1965:5), benlik saygısının, bireyin genel olarak benliğe yönelik olumlu değerlendirmesini ifade ettiğini belirtmiştir. Yüksek benlik saygısının, bireyin kendisine saygı duyması ve kendini değerli görmesinden oluştuğunu sözlerine ekledi. Benzer bir şekilde Sedikides ve Gress (2003:110) benlik saygısını, bireyin kendi değerine ilişkin algısı veya öznel değerlendirmesi, bireyin benlik hakkında olumlu veya olumsuz görüşleri olarak tanımlanmaktadır.

Benlik saygısı, beceriler, yetenekler ve sosyal ilişkiler hakkındaki kişisel inançlarla ilgilidir. Benlik saygısı, aynı zamanda, genel benlik değeri hakkında bilişsel değerlendirmeleri ve bu küresel değerlendirmelerle bağlantılı benliğin duygusal deneyimlerini içeren küresel bir öz değerlendirme barometresi olarak da tanımlanır. Aynı şekilde, Wang ve Ollendick benlik saygısının kişinin kendini değerlendirmesini ve ardından kendine karşı duygusal tepkisini içerdiğini belirtmişlerdir (Wang, Ollendick, 2001:253)

Brown, Dutton ve Cook “öz saygı” teriminin kullanıldığı üç yolu ayırt etmiştir (Brown, vd., 2001:615):

a) insanların karakteristik olarak kendileri hakkında nasıl hissettiklerini, yani sevgi duygularını ifade etmek için genel ya da sürekli özsaygı

b) insanların çeşitli yetenek ve niteliklerini değerlendirme biçimine atıfta bulunan öz değerlendirme ve
c) anlık duygusal durumlara atıfta bulunan benlik saygısı duyguları, örneğin, bir kişi benlik saygısının çok yüksek olduğunu söyleyebilir.

Benlik saygısının belki de en basit tanımı, Webster'ın sözlüğünde bulunur; "özsaygı, kendinden memnun olmaktır" diyor. Aynı sözlüğün başka bir baskısında benlik saygısı, "kişinin haysiyeti veya değeri hakkında iyi fikri" anlamına gelir. Hewitt, benlik saygısı görüşümüzü evrensel bir psikolojik özellik ve motive edici güçten, ruh haline dayalı sosyal olarak inşa edilmiş bir duyguya dönüştürmeye çalıştı (Hewitt, 2002:135). Bu bakış açısı, Smith – Lovin'in benlik saygısını, sosyal icat süreçlerinde zaman içinde gelişen, bireylerin deneyimlemeyi ve hakkında konuşmayı öğrendiği, öngörülebilir sosyal koşullarda ortaya çıkan, refleksif bir duygu olarak tanımlamasına dayanmaktadır (Smith-Lovin, 1995:118).

1.6.Özgüven ile Akademik Başarı Arasındaki İlişki

Dil öğrenimi karmaşık bir süreçtir. Yabancı dil öğreniminde bireysel farklılıkların temel kaynağını oluşturan bilişsel ve duyuşsal faktörlerden etkilenir. Brown göre duyuşsal alan, insan davranışının duygusal yönüdür ve duygu, motivasyon, tutum, kaygı, kişilik ve kendine güven gibi çeşitli kişilik özelliklerini içerir (Brown, 2000:7). Bunlar arasında kendine güven, öğrenmeyi etkileyen en etkili değişkenlerden biridir. İnsanlardaki temel itici güçlerden biridir ve bir kişinin hayatı üzerinde iyi ya da kötü belirleyici bir etkiye sahip olabilir. Dörnyei özgüven kavramının benlik saygısı ile yakından ilişkili olduğunu, her ikisinin de bireyin bir kişi olarak kendi yeteneklerini algılamasına ortak bir vurgu yaptığını belirtmiştir (Dörnyei, 2005:9). Glenda ve Anstey, birçok araştırmacının kendine güven, öz değerlendirme ve öz tatmin terimlerini birbirinin yerine kullandığını açıklamıştır (Glenda, Anstey, 1990:12). Temel olarak bireyin kendini farklı duygu durumlarıyla sonuçlanabilen, gelişimsel olarak istikrarlı hale gelen ancak yine de kişisel koşullara bağlı olarak değişime açık bazı değerlere göre değerlendirdiği psikolojik ve sosyal bir olgudur.

Carver ve ark. bunu "bireyin kendisini onaylasa da onaylamasa da, kendini sevse de sevmese de kendini genel olarak değerlendirmesi ya da değerlendirmesi" olarak tanımlamıştır (Higgins, 1996:5). Corsini bunu, kişinin kendisi hakkında hissetme şekli veya "insanların kendi benlik kavramıyla ilişkilendirdiği kişisel değer ve yeterlilik duygusu" olarak görmüştür (Corsini, 2008:12). Cummings ve Dunham

bunu, bireyin yetenekli, önemli ve değerli olduğuna inanma derecesi olarak tanımlamıştır (Pierce, Gardner, 2004:592). Coopersmith, "bir kişinin dünyayla yüzleşirken beraberinde getirdiği bir dizi tutum, yargı" olduğunu eklemiştir. Başarı veya başarısızlık bekleyip bekleyemeyeceğine dair inançları içerir". Genel olarak, benliğe yönelik tutum ve inançları ifade eder. Genel özgüven, çocukluk çağında gelişir, kişilerarası ve içsel deneyimlerin birikiminden ortaya çıkar. Genel özgüven oluşturmanın kaynakları ile ilgili literatür, özgüvenin çeşitli faktörlerden kaynaklandığına işaret etmektedir. En önemli faktörler şunlardır (Harris, 2009:7).

(1) kişisel deneyimler; başarılı deneyimler yüksek özgüven gelişimini arttırırken, başarısızlıklar ise tam tersi etki yapar,
(2) başkalarından alınan sosyal mesajlar topluluk, ev, okul ve akranlar özgüven gelişimi için önemlidir.

Kendine güven, yabancı dil öğreniminin başarısında destekleyici bir rol üstlenen kişisel bir faktördür. Bazı araştırmalar, hiçbir dil öğrenme etkinliğinin onsuz başarılı bir şekilde gerçekleştirilemeyeceğini iddia etmektedir (Hayati, 2008:77). Akademik başarıyı kolaylaştırabilir veya zayıflatabilir. Genel özgüvene sahip yabancı dil öğrenenler iyi performans gösterirler ve büyük olasılıkla kendilerinin yetenekli öğreniciler olduklarına inanırlar. Özgüvenin düşük olduğu durumlarda ise tam tersine "öğrenciler belirsizlik, güvensizlik, korku ve sosyal mesafe gibi sorunlar yaşarlar" (Rubio, 2007:88). Dört dil becerisi arasında sözlü performansın başarılmasının özgüvenle yüksek oranda ilişkili olduğu düşünülmektedir. Yabancı dil öğrenenler dili konuşamazlar veya bir dereceye kadar dil bilmeden kendilerini özgürce ve akıcı bir şekilde ifade edemezler (Brown, 2001:90)

Öz güven, öğrencilerin dil sınıflarında sözlü etkinliklere katılma isteklerini belirleyen en önemli faktördür. Başka bir deyişle, özgüvenin olduğu yerde iyi bir iletişim olacaktır diyebiliriz. Öte yandan, özgüven eksikliğinin etkili iletişimin önündeki en tehlikeli engel olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin sınıf içi iletişim etkinliklerine katılmaya hazır oluşları üzerinde özgüvenin etkileri üzerine bir dizi araştırma yapılmıştır. Tartışılan konu ve sınıftaki öğrenci sayısı ne olursa olsun farklı sözlü etkinliklerde bulunurlar. Hatalardan ders alırlar, çok çalışırlar ve sonunda dil yeterliliklerini arttırırlar. Öte yandan, kendine güveni düşük öğrenciler, çağrılmaktan kaçınmak için genellikle eğitmenden uzaklaşırlar. Dili sözlü olarak kullanırken

eleştirilmekten veya onaylanmamaktan endişe duydukları için kendilerini rahatsız hissederler. Sonuç olarak, daha az başarılı olma eğilimindedirler (Al-Sibai, 2004:3).

Genel özgüven ile akademik başarı arasındaki ilişki literatürde belgelenmiştir. Tartışmalı bir ilişkidir ve farklı araştırmalar çelişkili sonuçlar göstermiştir Önemli sayıda çalışma, dil derslerinde özgüvenin notlarla pozitif ilişkisini bildirmiştir. Aynı şekilde, yüksek özgüven, öğrencilerin iletişim kurma isteğini geliştirebileceği ve dil yeterliliğini geliştirmeye yardımcı olabileceğinden, iyi bir okul performansı sağlayabilir. Kendine güven ve akademik başarı arasındaki ilişki dinamik bir ilişkidir. Kendine güven düzeyi yükseldikçe akademik başarı da artmaktadır. Öğrencilerin özgüvenleri düşük olduğundan akademik başarıları düşmektedir. Kendine güven, özellikle öğrencilerin sözlü performansı üzerinde bir etkiye sahiptir. Ürettikleri çıktıyla bağlantılıydı, böylece L2 iletişimsel yeterliliği etkiledi. Konuşma korkusu, düşük güven seviyeleri ile ilişkilidir ve daha düşük performansla sonuçlanmıştır (Molberg, 2010:134).

Yukarıdaki araştırmaların sonuçlarının aksine, daha yakın tarihli bazı araştırmalar, gibi kendine güven ve akademik başarı arasında orta düzeyde veya düşük bir ilişki olduğunu göstermiştir (Ahmed, J et al. 2011:24). Sonuç olarak, bu anketin gözden geçirilmesinden, daha önce bahsedilen araştırmaların sonuçları arasında çelişki olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Olası açıklama, yukarıdaki araştırmaların farklı ülkelerde farklı örneklemler, cinsiyetler, düzeyler üzerinde yapılmış ve farklı ölçekler kullanılmış olmasıdır. Suudi bağlamında genel özgüven ve akademik başarı arasındaki ilişki hakkında çok fazla araştırma literatürü olmadığı da açıktı.

1.7.Öz-Güvene İlişkin Yargılamalar

İki öğrenci aynı inanca veya fikre sahip olabilirken, biri bu inanç veya fikirde diğerinden çok daha fazla kesinliğe sahip olabilir. Verilen kararı etkileyen daha büyük kesinliktir. İnançlar tek başına etki için yetersizdir: daha ziyade inanca atanmış bir kesinlik olması gerekir (Briñol, vd., 2010:13). Birinin inançlarının geçerliliğini değerlendirmesi, kendini doğrulama olarak bilinir. Kişinin kendi inançlarına ilişkin öznel deneyimi üst bilişsel düzeyde olduğundan, bu tür inançlara atfedilen kesinlik/şüphe ('çevrimiçi' düşünmenin dinamik olarak izlenmesi) üst bilişsel güven olarak adlandırılır ve akademik başarıda önemlidir. Öğrencilerin inançlarındaki

kesinlik yargıları öğretmen için önemlidir, çünkü bunlara problem çözmeyi desteklemek, grup uyumunu teşvik etmek ve başkalarını kendi bakış açısına ikna etmek için ihtiyaç vardır (Alexander, d., 2002:296).

Doğruluk yargısı nesnel doğruluktan düşükse, yanlış kalibrasyon, güven eksikliğini temsil eder. Güven eksikliği, öğrenicilerin bir görevi başarıyla yerine getirmek için kendi iç kaynaklarından (yetenek, beceri, dayanıklılık ve beceriklilik gibi) veya dış kaynaklardan (donanım, rehberlik, çalışma koşulları veya başlangıç noktası gibi) şüphe duymaları anlamına gelebilir (Stirin, 2012:82). Doğruluk yargısı nesnel doğruluktan daha yüksekse, yanlış kalibrasyon, çocukların aşırı güveninin yetişkinlerden daha belirgin olduğunu gösterir (Puncochar, Fox, 2004:583). Aşırı güven endişe vericidir. Öğrenenler 'her şeyi bildiklerine' inanırlarsa ve gelişmeye gerek görmezlerse, çalışmaya daha az motive olurlar ve objektif doğruluğu daha yüksek olanlara göre daha az ders çalışırlar.

Aşırı güven, fazla tahmin etme (yeteneğin gerçek yetenekten üstün olduğuna karar verme), fazla yerleştirme (kendinin ortalamadan daha iyi olduğuna inanma) veya aşırı kesinlik (tepki doğruluğunda aşırı kesinlik ifade etme) anlamına gelebilir (Moore, Healy, 2008:502). Kavramsal ve ampirik olarak farklı bu dışavurumlara ilişkin kanıtlar, kendimizi başkalarıyla karşılaştırmaktan kazanılacak çok az şey olduğunu göstermektedir: sadece kendimiz hakkında eksik ve yanlış bilgilere sahip olmakla kalmaz, aynı zamanda başkaları hakkında daha da az tam veya doğru bilgiye sahibiz. Dolayısıyla, kişi bir görevde daha iyi olduğuna inansa bile, bu, bir şekilde kişinin gerçekten daha yetenekli olduğunu göstermez. Burson, Larrick ve Klayman, performans tahminlerinin etkili bir şekilde bağlamsal 'gürültü' ile iç içe olması ve performansa ilişkin geri bildirimin oldukça değişken olması nedeniyle yanlış kalibrasyonun var olduğunu öne sürmektedir (Burson, vd., 2006:60). Aşırı güven, bu nedenle biraz kafa karıştırıcı bir yapıdır. Önemli olan, öğrencilerin kendi öğrenmeleriyle nasıl meşgul olduklarıdır, çünkü güvenin, düşünceler ve fikirler hakkında daha sık düşünmek ve düşüncenin detaylandırılmasını artırmak gibi faktörlerden etkilendiğine dair kanıtlar vardır (Petty, 2007:254). Sözde aşırı özgüvenle ilgilenmek yerine, öğrencilerin bilişsel olarak çaba gerektiren etkinliklere katılmaları için fırsatların tasarımı daha üretken görünebilir.

Her iki değerlendirme de gerçekçi olmadığından ve değişime dirençli olabilen öznel yeterlilik duygularına dayandığından, öğrencilerin kendilerine 'fazla' veya 'az'

güvenip güvenmedikleri gerçekten öğretmenler için sorun değildir (Koriat, 2008:945). Bunun yerine, güven ve doğruluk arasındaki farkın mümkün olduğunca sıfıra yakın olması ve böylece gerçekçi bir güven değerlendirmesi yapılması daha önemlidir. Öğrencilerin gerçekçi olmalarını sağlamak zordur çünkü mevcut bilginin belirli bir görev için yeterliliğine ilişkin yargılarla koordinasyonunu gerektirir. Belirgin yargılar, öğretmen tarafından cehalet göze çarptığında açıkça ortaya konarak ve böylece bilgiyi güncelleme ihtiyacına dikkat çekerek ve öğrencilerin bilgiyi problem çözümünde kullanmasını gerektiren durumları yapılandırarak desteklenebilir (Hertzog, vd., 2008:443).

Öğretim yöntemleri ve görevin özellikleri, etkileşimli olarak öğrencinin güvenini etkiler. Özellikle, pedagojik müdahaleler, hedef bilgi kaynağının epistemik otoritesini açıkça ortaya koymalıdır. Bu, öğrenenleri inançlarını desteklemek için güvenilir, sağlam kanıtlar oluşturmaya ve sahte fikir birliğinden kaçınmaya zorlamanın önemli olduğu anlamına gelir (Yaniv, vd., 2009:558). Öğrenicilerin, kırılgan temeller hakkında yargılarda bulunabilecek başkalarının rapor edilmiş görüşlerine akılsızca güvenmek zorunda kalmamaları için kendi epistemik otoritelerini geliştirmeleri gerekir. Bunun aksini yapmak, öğrenenlere yeterlilikleri hakkında yanlış izlenimler bırakma riskini almaktır.

Etmenli öğrenme için gerçekçi değerlendirmenin önemi öğrenenlerin yeteneklerinden emin oldukları bağlamlar ile yetersiz donanıma sahip olduklarını fark ettikleri bağlamlar arasında ayrım yapmalarında yatmaktadır. Kendinden şüphe duyma daha fazla bilişsel çabayı tetikleyebileceğinden, kişinin nesnel yeterliliğinin görev talepleri için yetersiz olduğunu fark etmesi zarar vermez. Bir görevi zor, kaygı uyandıran veya tatmin edici olarak deneyimlemek, farklı alanlardaki öz-yeterlik algıları ile birlikte öğrenenlere sonraki davranışlarını bilgilendirmek için değerli bilgiler verir. Kronik şüphe zayıflatıcı olabilir ve bilişsel işlememize getirdiğimiz tek bilgi benlik duygumuzu olumsuzlarsa öz değerimiz tehlikeye girebilirken, daha fazla bilişsel işlemeyi teşvik eden şüphe yardımcı olabilir (Sherman, Cohen, 2006:5). Ancak böyle bir önerme oldukça etkilidir.

Dünyaya ilişkin kendi deneyimlerimiz gerçekliğin diğer temsilleriyle uyumsuz olduğunda şüphe tamamen normaldir. Kişisel görüşlerimizle çelişen mesajlar (uyumsuz mesajlar) aldığımızda, onları ilgisiz veya alakasız olarak algılayabiliriz. Öğretmenler, yeni bilgileri kullanıma sundukları paradoksal duruma aşinadır; bu,

öğrenenlerin daha iyi anlaşılmasına sahip olmasına rağmen öğrenciler tarafından iskonto edilir. Ancak, kendi değer konumumuzla, kendi kişisel özelliklerimizle veya kendi psikolojik durumumuzla (uyumlu bir mesaj) tutarlı bir mesaj aldığımızda, farklı tepki veririz. Eşleşen mesajlar kişisel olarak daha alakalı olduğu için daha fazla bilişsel işlem yapıyoruz. Şüphe uyandıran durumlarla karşı karşıya kaldığımızda, daha teknik olarak ego tükenmesi olarak bilinen, bozguncu tutumları geçersiz kılmak için ek bilişsel kaynakları kullanmamız gerekir. Bu nedenle, kendi kendini düzenleme kapasitelerini güçlendirmeye ve böylece, aksi takdirde savunma tepkilerini sollamaya/hafifletmeye ihtiyaç vardır. Bu, olumsuz öz senaryolardan (korku, öfke, başkalarına karşı aşırı bağımlılık/aşırı sorumluluk, karamsarlık, sinizm, kıskançlık, kendine acıma) ve 'akademik dayanıklılık' geliştirerek (Kamtsios, Karagiannopoulou, 2012:11) kendilerini 'kendi rahatlık alanlarından' çıkaran görevlere yaklaşmak için güveni topladılar.

Bununla birlikte, öğretmenlerin öğrenci azmini desteklemesi için, karşılıksız bir şekilde ücretsiz olmaktan ziyade esasen ikna edici ve gerçek olmaları gerekir. Bu nedenle, öğretmenlerin bardağın 'yarısı boş' yerine 'yarısı dolu' olduğunu vurgulamalarında ve aynı zamanda olumlu mesajları bireysel öğrenicilerin bilgisi ve başarılarıyla kalibre etmelerinde yarar vardır (Yang, vd., 2012:1).

İKİNCİ BÖLÜM

AMAÇ VE YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Önemi

Günümüzde, öğretim ve eğitim psikolojisinde, öğrencinin özgüvenine giderek daha fazla önem verilmektedir. Kendine güvenen davranış ve iletişim becerilerinin genel olarak öğrencinin mesleki ve yönetsel eğitimi kadar önemli olduğu kabul edilmektedir. Bir öğrencinin mesleki faaliyetinin etkinliği, yönetimsel sorunları çözme kalitesi ve okuldaki psikolojik iklim büyük ölçüde özgüven düzeyine bağlıdır. Bir öğrencinin güveninin sosyo-psikolojik yönü, sosyal tutumlar, kendini ve kişinin faaliyetlerini değerlendirmeleri tarafından oluşturulan sosyal ve iletişimsel deneyimin özellikleri ile ilişkilidir ve eğitim ilişkilerinin özelliklerinde kendini gösterir.

Psikolojinin bazı alanlarında özgüven, kişilik özellikleri bloğuna dahildir; kişilerarası ilişkiler sistemindeki işlevleri belirlenir, ontogenezdeki gelişiminin yapısı ve koşulları açıklanmıştır; düzeltilmesi için eğitimler ve yöntemler geliştirilmiştir. Aynı zamanda, kendine güven ağırlıklı olarak klinik bir bakış açısıyla incelenir. Eğitim psikolojisinde, bir öğrencinin bu niteliğinin oluşması için içerik, yapı, koşullar yeterince açıklanmamaktadır. Mesleki eğitim sürecinde yönetsel uzmanlık öğrencileri arasında özgüven oluşumu sorunları yeterince çalışılmamıştır.

Bir üniversitede okuma sürecinde bu kalitenin oluşması için amaçlı, bilimsel temelli bir sistem henüz gelişmemiştir. Kendine güvenin davranışsal ve bilişsel eğitimleri, yönetim uzmanlık öğrencilerinin mesleki eğitiminde geniş uygulama alanı bulamamıştır. Yüksek alaka düzeyi, pratik önemi ve yetersiz pratik gelişme nedeniyle, yönetimsel uzmanlık öğrencileri arasında özgüven oluşumu sorunu, tez araştırmasının konusu olarak seçilmiştir.

Uluslararası öğrenciler bir ülkenin ekonomisi için çok kritiktir. Bir ulusun büyümesini hızlandırmak ve onu daha çeşitli ve gelişmiş hale getirmek için benzersiz bir beceri seti, taze bir görünüm, genç yetenek ve kültürel bakış açısı getirmektedirler. Ekonomik etki, öğrenim ücretleri, yaşam maliyetleri, tıbbi faturalar ve ulaşım ile sınırlı değildir. Öğrenciler dünya çapında hareket ettiklerinde bilimsel ve teknik araştırmalara değer katarlar, farklı bakış açıları sunarlar, toplumları daha liberal ve hoşgörülü hale getirirler ve hatta uzun vadeli ticari işbirliklerine yol açarlar.

Uluslararası öğrenciler, sosyo-kültürel çeşitliliği kampüslerine getirerek ilerici ve zenginleştirici bir öğrenme ortamı yaratırlar. Sınırların ötesinde bulunan birçok üniversitenin uluslararası bağlar kurmasının nedeni onlar olarak belirtmektedirler. Ve mezun olduktan sonra, uluslararası öğrenciler, kendi ülkeleri ile ev sahibi ülke arasındaki değişimleri yöneten ve dolaylı olarak hem seyahatlerini, ticaretlerini hem de diplomatik bağlarını güçlendirmeye yardımcı olan gayri resmi elçiler olmaktadırlar.

Uluslararası öğrenciler, iyi bağlantılı, çeşitli ve küreselleşmiş bir dünyanın temelini oluşturur. Bu nedenle üniversiteler ve eğitim kurumları, uluslararası öğrencilerine rahat ve güvenli bir eğitim deneyimi sağlamak için her şeyi yapıyor. Bir öğrenci uluslararası bir kuruma ilgi duyduğunda, ona hayalini gerçekleştirmenin yolunu göstermek eğitim uzmanlarının ve o kurumun sorumluluğundadır.

Son yıllarda Türkiye'ye Türkmenistan'dan öğrenim için gelen öğrenci sayısı artmıştır. Üzerine araştırma yapılması ve tez halinde sunulması hedeflenen bu olgu ile bağlantılı veya bu konuyu doğrudan ele alan bir araştırma ile karşılaşılmamıştır. Araştırmanın önemi Türkmenistanlı ve uluslararası öğrencilerin yaşamış oldukları problemlerini ve ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilmek, problemlerin çözülmesini sağlamak ve bunlar için öneriler geliştirmektir.

2.2.Araştırmanın problemi

Bu tezin problemi birey Türkiye'de eğitim gören Türkmenistanlı öğrencilerin özgüveninin üniversite ortamındaki etkisinin belirlenmesi.

Hipotez – Türkmenistan'dan Türkiye'ye öğrenim amacıyla gelen bireylerin üniversite ortamında oluşan özgüven düzeylerini etkileyen temel faktörlerini nelerdir?

Alt problemler

1) Türkmen öğrencilerin üniversite hayatları boyunca şekillenen özgüven düzeyleri kültürel farklılıklara göre çeşitlilik gösterebilir mi?
2) Türkmen öğrencilerin Türkiye'deki üniversite eğitimleri boyunca aileleri ile birlikte yaşayıp yaşamamaları özgüven düzeylerini belirleyen bir olgu mudur?
3) Türkmen öğrencilerin özgüven düzeylerini belirleyen faktörlerden biri olarak ailelerden gelen ekonomik yardımın boyutunun önemi nedir?

2.3.Araştırmanın Amacı

Araştırmamın amacı Türkiye'ye yüksek öğrenim için gelen Türkmenistanlı öğrencilerin üniversite ortamında özgüven düzeylerini etkileyen temel faktörleri alt problemler başlığı altında ele alınan sorular çerçevesinde analiz ederek, Türkmen öğrencilerin Türkiye'deki öğrenim hayatları boyunca eriştiği özgüven düzeyini anlamaya çalışmaktır.

Varsayımları- Türkmenistanlı öğrencinin ölçekleri okuyup idrak edebilecek kadar Türkçe dil bilgisine sahip oldukları kabul edilmiştir.

-Veri toplama araçlarına dürüst ve samimi bir şekilde cevap verecekleri var sayılmıştır.

Sınırlılıkları: 1- Araştırma şehirlerle sınırlandırılmamıştır.

2- Sorunlara etki eden değişkenler Kişisel Bilgi Form'unda ve "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinde" yer alan değişkenlere göre sınırlandırılmıştır.

3- Yaş aralığı 18-27 olarak belirlenmiştir. Türkçe okuma yazması olan öğrencilere ulaşmak hedeflenmektedir.

2.4.Araştırmanın Yöntemi

Saunders, Lewis ve Thornhill'e göre araştırma tasarımı, bir araştırmacının araştırmanın araçlarına nasıl ulaşmaya çalıştığını gösteren evrensel bir planlama aşamasıdır. Genel olarak araştırma tasarımı, araştırma hedeflerine ulaşmak veya araştırma sorularını ele almak için araştırma paradigması, teknikler, yaklaşımlar, veri toplama yöntemleri ve veri değerlendirme yöntemleri gibi çeşitli yönlere karar vermek için tüm proje için ayrıntılı bir plana sahip olmakla ilgilidir.

Belirli bir araştırmanın tasarımını anlamanın yolu, onun keşfedici, tanımlayıcı ve açıklayıcı gerekçesine bakmaktır. Bir araştırmacı, önceki araştırmaların yetersiz olduğu yeni bir fenomeni veya alanı araştırmak isterse, keşifsel bir araştırma en iyi seçenektir. Tanımlayıcı araştırmalar, bir popülasyonun veya bir vakanın özelliklerini tanımlamayı ve açıklamayı amaçlar. Açıklayıcı araştırmalar, durumlar veya meseleler üzerinde yoğunlaşırken neden-sonuç ilişkilerinin veya tesadüfi ilişkiler zincirinin araştırılması gerektiğinde kullanılır. Araştırmanın araştırma konusu ve araştırma hipotezlerine dayalı olarak yapılan bu araştırma, betimleyici ve açıklayıcı bir araştırmadır. Açıklayıcıdır çünkü ortaya çıkan sorunların mevcut durumunu açıklamaya çalışır. Ancak, araştırma değişkenleri arasındaki ilişkinin nedensel

zincirini doğrulamaya çalıştığı için açıklayıcıdır. Ayrıca, bu araştırmanın tanımlayıcı ve açıklayıcı yönü nedeniyle deneysel olmayan sabit araştırma deseni seçilmiştir. Deneysel olmayan doğaya dayalı araştırmalar, katılımcıların koşullarını veya algılarını değiştirmeye çalışmaz; bunun yerine katkıda bulunanlar kendi doğal ortamlarında analiz edilir.

Araştırma felsefesi, bilgi oluşumu için bir dizi inanç ve ifadedir. Güçlü araştırma felsefesi, araştırmacıyı metodolojilerini, araştırma stratejilerini, veri toplamayı ve analitik adımlarını geliştirmeye yönlendiren iyi hazırlanmış ve doğru varsayımlardan kaynaklanır. Paradigma terimi araştırma felsefesinde birbirinin yerine kullanılır. Bir paradigma, araştırmacıların teorilerini içeren ve araştırma metodolojilerini ve yorumlarını destekleyen önemli inanç ve anlayışların bir kombinasyonu olarak tanımlanabilir.

Pozitivizm ve yapılandırmacılık, çoğunlukla akademisyenler tarafından belirli değiştirilmiş isimlerle listelenen iki sosyal araştırma paradigmasıdır. Bu iki paradigma, post-pozitivizm, eleştirel teori, pragmatizm ve katılımcı paradigmalar gibi diğer tüm paradigmalar tarafından genişletilir. Pozitivizm, evrendeki insan deneyiminin bağımsız ve ampirik bir gerçekçiliği yeniden ürettiğine inanarak nicel araştırma yaklaşımını izler. Bu nedenle, yapılandırmacılık nitel araştırma yöntemini uygularken insan anlayışı buna odaklanır. Ayrıca yapılandırmacılık, bilginin sosyal olarak yaratıldığı ve kültürün, inançların, deneyimlerin vb. çoğaltıldığı öncülüne dayanır.

Bu ampirik araştırma aşağıdaki epistemoloji, pozitivizm, tümdengelim yaklaşımı, anket yöntemi, nicel veri toplama, kesitsel tasarım, örnekleme ve Saunders ve diğerlerine dayalı anket tasarımı akışını takip eder. Araştırmanın teorik anlamı ve karakterinden hareketle yapılan araştırma epistemolojiyi içermektedir. Bazı gizli değişkenler arasındaki ilişkiye dayalı bir hipotez de mevcut araştırmada temsil edilmiştir. Tipik olarak, pozitivist araştırmalar tümdengelimli bir yaklaşım izler. Tümdengelim yöntemi, özellikle mevcut teorinin varsayımlarını analiz etmek ve ardından hipotezleri analiz etmek için bir araştırma planı tasarlamakla ilgilidir. Bir anket anketi genellikle bir tümdengelim tekniği ile ilişkilendirilir. Araştırmacının önemli miktarda veriyi en ekonomik şekilde elde etmesine yardımcı olur. Mevcut araştırma, katılımcılardan veri elde etmek için kendi kendine uygulanan bir anket anketi kullanmaktadır. Mevcut araştırma için belirli bir zaman diliminde bir anket anketi yoluyla birincil veriler toplandığından hem nicel hem de kesitsel niteliktedir.

2.4.1. Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmayı amaçlanmaktadır. Araştırmada 100 Türkmen öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırmada Google form üzerinden anket formlar üzerinde oynanmadan standart form yapısına uygun bir şekilde oluşturulmuştur. Araştırmada verilerin elde edilmesi için kullanılacak olan araç Google form üzerinden link haline dönüştürülerek, whatsapp ve instagram aracılığıyla Türkmen öğrencilere yollanarak cevaplar alınmıştır. Google form üzerinde yapılan anket çalışması internet üzerinden olduğu için katılımcılardan isim ve soy isimlerinin ilk iki harfi istenmiştir, katılmak gönüllülük esasına dayan arak gerçekleştirilmiştir.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği: "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" 1963 senesinde Morris Rosenberg tarafından hazırlanmıştır. ABD'de güvenirlilik ve geçerlilik araştıtrması geliştirdikten sonra bazı çalışmada ölçüm aracı şeklinde kullanılmıştır. Araştırmanın istatistiksel açıdan çözülmesinde SPSS 22. Paket programıyla, parametrik olmayan Mann Whitney U Analizi, KTürkiyekall Wallis H Analizi, Kolmogorav-Smirnov Normallik Analizi kullanılacaktır. Türkiye'de geçerlilik kat sayısı r=71 şeklinde belirlenmiştir. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği çoktan seçmeli 63 madde ve 12 alt ölçekten ortaya çıkan, katılımcıarın kendilerinin hazırladığı bir ölçek olarak bilinmektedir. Türkiye`de geçerlilik ve güvenirlilik çalışması Çuhadaroğlu (1986) tarafından gerçekleştirlmiştir.

Değerlendirme : "Benlik Saygısı" alt ölçeğinden ziyade diğer tüm ölçeklerde doğru cevaplar '1' puan almakta; "Benlik Saygısı" alt analizinde ise cevaplar 0-6 puan ile değerlendirilmektedirler.

"Benlik Saygısı" alt analizinde 0 –1 puan almış olanların "yüksek"; 2–4 puan alanların "orta" ve 5–6 puan arası ise "düşük" benlik saygısına sahip oldukları belirtilmektedir.

"Kendilik Kavramının Sürekliliği" alt analizinde "puanın yüksek" olması sürekliliğin "az" olduğuna; "0-2" puan alındığında kendilik kavramının sürekliliğinin yüksek, "3-5" puan alındığında ise kendilik kavramı sürekliliğinin düşük olduğuna işaret eder.

" İnsanlara Güven Duyma" alt analizinde "yüksek puan" , güvenin "az" olduğuna; "0-1" puan alanların insanlara olan güvenlerinin çok olduğuna, "2-3" puan

alanların insanlara orta düzeyde ve “4-5” puan alanların ise insanlara daha az düzeyde güven duydukları söylenebilir.

“Eleştiriye Duyarlılık” alt analizinde “yüksek puan” , “fazla” duyarlılığa; “0-1” puan eleştiriye az duyarlılığa, “2-3” puan eleştiriye çok duyarlılığa işaret eder.

“Depresif Duygulanım” alt ölçeğinde “yüksek puan” , depresyon düzeyinin “yüksek” olduğuna; “0” puan depresif duygulanıma rastlanmadığına, “1-2” puan depresif duygulanımın az olduğuna, “3-4” puanda orta düzeyde yaşandığına ve “5-6” puan da ise depresif duygulanımın yüksek düzeyde yaşandığına işaret eder.

“Hayalperestlik” alt ölçeğinde “yüksek puan” , hayalperestliğin “fazla” olduğuna; “0- 1” puan hayalperestliğin düşük olduğunu, “2-3” puan orta düzeyde olduğunu ve “4” puan hayalperestliğin yüksek düzeyde olduğunu belirtir.

“Psikosomatik Belirtiler” alt analizinde “yüksek puan” , belirtilerin “fazlalığına”; “0-2” puan belirtilerin az olduğuna, “3-4” puan orta düzeyde psikosomatik belirti yaşandığına ve “5” puan belirtilerin fazla olduğuna işaret eder.

“Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme” alt analizinde “yüksek puan” , “kolaylıkla tehdit” edilme duygusuna; “0” puan tehdit hissedilmediğine, “1” puan az hissedildiğini, “2” puan orta aralıklarda hissedildiğini ve “3” puan ise kişilerarası ilişkilerde yüksek oranda tehdit hissedildiğini gösterir.

“Tartışmalara Katılabilme Potansiyeli” alt ölçeğinde “yüksek puan” , tartışmalara katılabilmenin “yüksek” oluşuna; “0” puan tartışmalara katılma potansiyelinin az, “1” puan orta, “2” puan çok olduğuna işaret eder.

“Anne–Baba İlgisi” alt analizinde “yüksek puan” , ilgi “azlığına”; “0-2” puan ilginin yüksek düzeyde, “3-4” puanda orta düzeyde ve “5-7” puan ise anne-baba ilgisinin düşük düzeyde olduğunu gösterir.

“Babayla İlişki” alt ölçeğinde “yüksek puan” , babayla ilişkinin “fazla” oluşuna; “0-2” puan babayla ilişki azlığına, “3-4” puan orta düzeyde bir ilişkiye, “5-6” puan da babayla ilişkinin fazla olduğuna ve “Psişik İzolasyon” alt analizinde ise “yüksek puan” , psişik izolasyonun “fazlalığına”; “1” puan izolasyonun az olduğuna, “2” puan izolasyonun çok olduğuna işaret eder.

Kişisel Bilgi Formu: Aile üyeleri ile ilgili bilgi toplamak için Kişisel Bilgi Formu hazırlanmıştır. Katılım sağlayan öğrencilerin aileleri ile beraber aynı yaşam

alanında olup olmadıkları, ailelerinden gelen aylık gelir düzeyleri, medeni durumu, Türkiye'ye adapte olma sürecini kolaylaştıran faktörler, kültür farklılığından dolayı karşılaşmış oldukları sorunlar, çalışıp çalışmıyor olması gibi bilgiler toplanmıştır.

2.4.2. Verilerin Toplanması

Veriler, çevrimiçi bir veri toplama yazılımı kullanılarak ve basılı form dağıtılarak toplanmıştır. Sonuç olarak, Türkiye'den ve yurtdışından katılımcılar, çoğunluğu İstanbul'dandır.

2.4.3. Verilerin Çözümlenmesi

Testlerden önce, internet ortamında belirlenen veriler SPSS 25 programına yüklenmiş ve daha sonra testlere başlanmıştır. Testin ilk adımlarından olan normal dağılım varsayımı incelenmiştir. Bu zaman ölçek ve alt ölçeklerin basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. George ve Mallery (2010) araştrması baz alınarak, bu değerlerin -2 +2 referans aralığında belirlenmesi normal dağılımı sağlamaktadır.

Tablo 1. Rosenberg benlik saygısı ölçeğine ilişkin çarpıklık ve basıklık değerleri

	Çarpıklık	Basıklık
Benlik Saygısı	0.650	0.449
Kendilik Kavramının Sürekliliği	-0.312	-0.807
İnsanlara Güven Duyma	0.605	-0.641
Eleştiriye Duyarlılık	-0.452	-0.940
Depresif Duygulanım	0.951	0.464
Hayalperestlik	0.154	-1.385
Psikosamtik Belirtiler	0.607	-0.640
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	-0.397	-0.669
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	0.391	-0.904
Anne Baba İlgisi	1.102	0.767
Babayla İlişki	0.951	0.200
Psişik İzolasyon	-0.032	-1.143

Yukarıdaki verileri kontrol ettiğimiz zaman değişkenlerimizin basıklık ve çarpıklık referans aralığını izlediği görülmektedir. Bağımsız Örneklemler T-Analizi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılarak Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği göz önünde bulundurulmuştur. Ancak Tek Yönlü Varyans Analizin varsayımlarının sağlanmadığı durumlarda Kruskal Wallis-H analizi kullanılmıştır. Referans alınacak p değeri 0.05 ve güven aralığı değeri %95'tir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERİLER VE BULGULAR

Tablo 2. Katılımcıların demografik özellikleri

		n	%
Yaş	18-21	26	26.0
	21-24	41	41.0
	24-27	33	33.0
	Toplam	100	100.0
Medeni durum	Evli	9	9.0
	Bekar	91	91.0
	Toplam	100	100.0
Çalışma durumu	Evet	12	12.0
	Hayır	66	66.0
	Yarı zamanlı	22	22.0
	Toplam	100	100.0
Ailenizden gelen ortalam aylık gelir	1000 tl' den az	60	60.0
	1000 tl-1500 tl	24	24.0
	1500 tl-2000 tl	16	16.0
	Toplam	100	100.0
Türkiye'ye gelme sebebi	Üniversite eğitimi	100	100.0
Türkiye'de bulunduğu süre	6 aydan az	4	4.0
	1 seneden çok	23	23.0
	3 seneden çok	46	46.0
	5 sene	27	27.0
	Toplam	100	100.0
Türkiye'de yaşadığı kişi	Ailem	17	17.0
	Akrabalarım	13	13.0
	Arkadaşlarım	70	70.0
	Toplam	100	100.0
Türkiye'ye adapte olma süresi	6 ay	64	64.0
	1 sene	29	29.0
	2 sene	7	7.0
	Toplam	100	100.0
Türkiye'ye adapte olmayı kolaylaştıran unsur	Türk insanları	24	24.0
	Mutfak kültürü	5	5.0
	Üniversite hayatı	57	57.0
	Türk kültürü	14	14.0
	Toplam	100	100.0
Türkiye' de kültür farklılığından sorun yaşadınız mı ?	Evet	17	17.0
	Hayır	50	50.0
	Kısmen	33	33.0
	Toplam	100	100.0

Katılımcıların, %26'sı 18-21 yaşları arasında, %41'i 21-24 yaşları arasında, %33'ü 24-27 yaşları arasında, %9'u evli, %91'i bekar, %12'si çalışıyor, %66'sı çalışmıyor, %22'si yarı zamanlı çalışıyor, %60'ı 1000TL'den az, %24'ü 1000TL-1500TL arasında, %16'sı 1500TL-2000TL arasında ailesinden ortalama aylık para alıyor, %100'ü üniversite eğitimi için gelmiş, %4'ü 6 aydan az, %23'ü 1seneden çok, %46'sı 3 seneden çok, %27'si 5 senedir Türkiye'de bulunuyor, %17'si ailesi ile yaşıyor, %13'ü akrabaları ile yaşıyor, %70'i arkadaşları ile yaşıyor, %64'ü 6 ayda, %29'u 1 senede, %7'si 2 senede Türkiye'ye adapte olmuş, %24'ünün Türkiye'ye adapte olmasını Türk insanları, %5'inin Türkiye'ye adapte olmasını mutfak kültürü,

%57'sinin Türkiye'ye adapte olmasını üniversite hayatı, %14'ünün Türkiye'ye adapte olmasını Türk kültürü kolaylaştırmıştır, Türkiye'de kültür farklılığından %17'si sorun yaşamış, %50'si sorun yaşamamış, %33'ü kısmen sorun yaşamıştır.

Tablo 3. Rosenberg benlik saygısı ölçeğinin tanımlayıcı değerleri

	n	Min	Maks	$\bar{X}$	Ss.	Değer Aralığı
Benlik Saygısı	100	0.25	2.75	1.00	0.50	0-1 Yüksek 2-4 Orta 5-6 Düşük
Kendilik Kavramının Sürekliliği	100	1.00	5.00	3.49	1.06	0-2 Düşük 3-5 Yüksek
İnsanlara Güven Duyma	100	0.00	2.00	0.62	0.66	0-1 Yüksek 2-3 Orta 4-5 Düşük
Eleştiriye Duyarlılık	100	0.00	3.00	1.92	1.00	0-1 Düşük 2-3 Yüksek
Depresif Duygulanım	100	0.00	4.00	1.11	1.03	0 Yok 1-2 Düşük 3-4 Orta 5-6 Yüksek
Hayalperestlik	100	0.00	4.00	1.80	1.45	0-1 Düşük 2-3 Orta 4 Yüksek
Psikosamtik Belirtiler	100	0.00	10.00	3.43	2.80	0-2 Düşük 3-4 Orta 5 Yüksek
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	100	0.00	3.00	1.62	0.93	0 Yok 1 Düşük 2 Orta 3 Yüksek
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	100	0.00	2.00	0.75	0.70	0 Düşük 1 Orta 2 Yüksek
Anne Baba İlgisi	100	0.00	7.00	1.79	1.79	0-2 Yüksek 3-4 Orta 5-7 Düşük
Babayla İlişki	100	0.00	5.00	1.30	1.31	0-2 Düşük 3-4 Orta 5-6 Yüksek
Psişik İzolasyon	100	0.00	2.00	1.02	0.74	1 Düşük 2 Yüksek

Katılımcıların Benlik Saygısı alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.00, SS=0.50)*, Kendilik Kavramının Sürekliliği alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=3.49, SS=1.06)*, İnsanlara Güven Duyma alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=0.62, SS=0.66)*, Eleştiriye Duyarlılık alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.92, SS=1.00)*, Depresif Duygulanım alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.11, SS=1.03)*, Hayalperestlik alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.80, SS=1.45)*, Psikosamtik Belirtiler alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=3.43, SS=2.80)*, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.62, SS=0.93)*, Tartışmalara Katılabilme Derecesi alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=0.75, SS=0.70)*, Anne-Baba İlgisi alt boyut ortalaması

($\bar{X}$=1.79, SS=1.79), Babayla İlişki alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.30, SS=1.31)*, Psişik İzolasyon alt boyut ortalaması *($\bar{X}$=1.02, SS=0.74)* olduğu görülmektedir.,

Tablo 4. Yaşa göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	*$\bar{X}$*	*Ss.*	*Var. K.*	*K.T*	*Sd.*	*K.O*	*F*	*p*
Benlik Saygısı	18-21	26	0.95	0.51	G.Arası	0.87	2	0.44	1.75	0.180
	21-24	41	1.11	0.44	G.İçi	24.25	97	0.25		
	24-27	33	0.90	0.56	Toplam	25.13	99			
	Toplam	100	1.00	0.50						
Kendilik Kavramının Sürekliliği	18-21	26	3.77	0.86	G.Arası	2.80	2	1.40	1.26	0.289
	21-24	41	3.37	1.04	G.İçi	108.19	97	1.12		
	24-27	33	3.42	1.20	Toplam	110.99	99			
	Toplam	100	3.49	1.06						
İnsanlara Güven Duyma	18-21	26	0.62	0.57	G.Arası	0.34	2	0.17	0.38	0.685
	21-24	41	0.56	0.78	G.İçi	43.22	97	0.45		
	24-27	33	0.70	0.59	Toplam	43.56	99			
	Toplam	100	0.62	0.66						
Eleştiriye Duyarlılık	18-21	26	2.08	0.93	G.Arası	1.20	2	0.60	0.59	0.556
	21-24	41	1.80	0.95	G.İçi	98.16	97	1.01		
	24-27	33	1.94	1.12	Toplam	99.36	99			
	Toplam	100	1.92	1.00						
Depresif Duygulanım	18-21	26	1.04	1.15	G.Arası	0.53	2	0.27	0.25	0.783
	21-24	41	1.07	0.91	G.İçi	105.26	97	1.09		
	24-27	33	1.21	1.11	Toplam	105.79	99			
	Toplam	100	1.11	1.03						
Hayalperestlik	18-21	26	1.88	1.37	G.Arası	0.39	2	0.19	0.09	0.913
	21-24	41	1.73	1.40	G.İçi	207.61	97	2.14		
	24-27	33	1.82	1.61	Toplam	208.00	99			
	Toplam	100	1.80	1.45						
Psikosamtik Belirtiler	18-21	26	3.31	2.63	G.Arası	21.09	2	10.55	1.35	0.264
	21-24	41	3.00	2.58	G.İçi	757.42	97	7.81		
	24-27	33	4.06	3.15	Toplam	778.51	99			
	Toplam	100	3.43	2.80						
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	18-21	26	1.46	0.95	G.Arası	1.89	2	0.95	1.10	0.338
	21-24	41	1.78	0.88	G.İçi	83.67	97	0.86		
	24-27	33	1.55	0.97	Toplam	85.56	99			
	Toplam	100	1.62	0.93						
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	18-21	26	0.73	0.72	G.Arası	0.90	2	0.45	0.91	0.405
	21-24	41	0.66	0.62	G.İçi	47.85	97	0.49		
	24-27	33	0.88	0.78	Toplam	48.75	99			
	Toplam	100	0.75	0.70						
Anne-Baba İlgisi	18-21	26	1.54	1.88	G.Arası	4.20	2	2.10	0.65	0.523
	21-24	41	1.73	1.75	G.İçi	312.39	97	3.22		
	24-27	33	2.06	1.78	Toplam	316.59	99			
	Toplam	100	1.79	1.79						
Babayla İlişki	18-21	26	1.38	1.42	G.Arası	0.25	2	0.13	0.07	0.931
	21-24	41	1.27	1.30	G.İçi	170.75	97	1.76		
	24-27	33	1.27	1.28	Toplam	171.00	99			
	Toplam	100	1.30	1.31						
Psişik İzolasyon	18-21	26	1.08	0.80	G.Arası	0.17	2	0.08	0.15	0.859
	21-24	41	1.02	0.72	G.İçi	53.79	97	0.55		
	24-27	33	0.97	0.73	Toplam	53.96	99			
	Toplam	100	1.02	0.74						

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)*

Benlik Saygısı, İnsanlara Güven Duyma, Kendilik Kavramının Sürekliliği, Depresif Duygulanım, Hayalperestlik, Eleştiriye Duyarlılık, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeğinden belirlenen puanları yaşa

göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir*(p>0.05)*.

Tablo 5. Çalışma durumuna göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	*X̄*	*Ss.*	*Var. K.*	*K.T*	*Sd.*	*K.O*	*F*	*p*	*Farkın Kaynağı*
Benlik Saygısı	1-Evet	12	1.27	0.62	G.Arası	1.52	2	0.76	3.13	0.048*	1-3
	2-Hayır	66	1.01	0.46	G.İçi	23.60	97	0.24			
	3-Yarı zamanlı	22	0.83	0.52	Toplam	25.13	99				
	Toplam	100	1.00	0.50							
Kendilik Kavramının Sürekliliği	1-Evet	12	3.58	0.90	G.Arası	0.86	2	0.43	0.38	0.685	
	2-Hayır	66	3.42	1.07	G.İçi	110.13	97	1.14			
	3-Yarı zamanlı	22	3.64	1.14	Toplam	110.99	99				
	Toplam	100	3.49	1.06							
İnsanlara Güven Duyma	1-Evet	12	0.58	0.67	G.Arası	1.69	2	0.84	1.96	0.147	
	2-Hayır	66	0.55	0.64	G.İçi	41.87	97	0.43			
	3-Yarı zamanlı	22	0.86	0.71	Toplam	43.56	99				
	Toplam	100	0.62	0.66							
Eleştiriye Duyarlılık	1-Evet	12	1.92	1.08	G.Arası	0.64	2	0.32	0.31	0.731	
	2-Hayır	66	1.97	1.01	G.İçi	98.72	97	1.02			
	3-Yarı zamanlı	22	1.77	0.97	Toplam	99.36	99				
	Toplam	100	1.92	1.00							
Depresif Duygulanım	1-Evet	12	1.17	1.40	G.Arası	0.23	2	0.11	0.11	0.900	
	2-Hayır	66	1.08	1.00	G.İçi	105.56	97	1.09			
	3-Yarı zamanlı	22	1.18	0.96	Toplam	105.79	99				
	Toplam	100	1.11	1.03							
Hayalperestlik	1-Evet	12	1.33	1.72	G.Arası	3.52	2	1.76	0.83	0.438	
	2-Hayır	66	1.91	1.44	G.İçi	204.48	97	2.11			
	3-Yarı zamanlı	22	1.73	1.32	Toplam	208.00	99				
	Toplam	100	1.80	1.45							
Psikosamtik Belirtiler	1-Evet	12	5.25	3.08	G.Arası	57.05	2	28.52	3.84	0.025*	1-2
	2-Hayır	66	2.97	2.64	G.İçi	721.46	97	7.44			
	3-Yarı zamanlı	22	3.82	2.79	Toplam	778.51	99				
	Toplam	100	3.43	2.80							
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1-Evet	12	1.58	1.08	G.Arası	1.39	2	0.69	0.80	0.453	
	2-Hayır	66	1.70	0.88	G.İçi	84.17	97	0.87			
	3-Yarı zamanlı	22	1.41	1.01	Toplam	85.56	99				
	Toplam	100	1.62	0.93							
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	1-Evet	12	0.75	0.75	G.Arası	0.14	2	0.07	0.14	0.873	
	2-Hayır	66	0.73	0.67	G.İçi	48.61	97	0.50			
	3-Yarı zamanlı	22	0.82	0.80	Toplam	48.75	99				
	Toplam	100	0.75	0.70							
Anne-Baba İlgisi	1-Evet	12	1.58	2.11	G.Arası	0.64	2	0.32	0.10	0.906	
	2-Hayır	66	1.83	1.79	G.İçi	315.95	97	3.26			
	3-Yarı zamanlı	22	1.77	1.69	Toplam	316.59	99				
	Toplam	100	1.79	1.79							

Babayla İlişki	1-Evet	12	1.67	1.56	G.Arası	3.67	2	1.83	1.06	0.349
	2-Hayır	66	1.17	1.16	G.İçi	167.33	97	1.73		
	3-Yarı zamanlı	22	1.50	1.60	Toplam	171.00	99			
	Toplam	100	1.30	1.31						
Psişik İzolasyon	1-Evet	12	1.17	0.72	G.Arası	0.35	2	0.18	0.32	0.727
	2-Hayır	66	1.02	0.75	G.İçi	53.61	97	0.55		
	3-Yarı zamanlı	22	0.95	0.72	Toplam	53.96	99			
	Toplam	100	1.02	0.74						

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)*

Benlik Saygısı alt boyutu (*F(2.97)=3.13, p<0.05*) belirlenen puanları araştırma durumuna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Grup varyanslarının homojen dağıldığı Levene's analizi ile belirlenmiştir *(p>0.05).* Tukey bulguları incelediğinde, çalışanların, yarı zamanlı çalışanlardan daha yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Psikosamtik Belirtiler alt boyutu (*F(2.97)=3.84, p<0.05*) belirlenen puanları araştırma durumuna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Grup varyanslarının homojen dağıldığı Levene's analizi ile belirlenmiştir *(p>0.05).* Tukey bulguları incelediğinde, çalışanların, çalışmayanlardan yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Hayalperestlik, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeğinden belirlenen puanları araştırma durumuna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir*(p>0.05).*

Tablo 6. Aileden gelen aylık gelire göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	***X̄***	***Ss.***	***Var. K.***	***K.T***	***Sd.***	***K.O***	***F***	***p***
Benlik Saygısı	1- 1000 tl' den az	60	0.97	0.48	G.Arası	0.79	2	0.40	1.58	0.212
	2- 1000 tl-1500 tl	24	0.95	0.48	G.İçi	24.33	97	0.25		
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.20	0.60	Toplam	25.13	99			
	Toplam	100	1.00	0.50						
Kendilik Kavramının Sürekliliği	1- 1000 tl' den az	60	3.53	0.98	G.Arası	1.35	2	0.67	0.60	0.553
	2- 1000 tl-1500 tl	24	3.29	1.23	G.İçi	109.64	97	1.13		
	3- 1500 tl-2000 tl	16	3.63	1.09	Toplam	110.99	99			
	Toplam	100	3.49	1.06						
İnsanlara Güven Duyma	1- 1000 tl' den az	60	0.68	0.70	G.Arası	0.62	2	0.31	0.70	0.500
	2- 1000 tl-1500 tl	24	0.54	0.66	G.İçi	42.94	97	0.44		

	3- 1500 tl-2000 tl	16	0.50	0.52	Toplam	43.56	99				
	Toplam	100	0.62	0.66							
Eleştiriye Duyarlılık	1- 1000 tl' den az	60	1.90	0.95	G.Arası	0.56	2	0.28	0.28	0.759	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	2.04	1.04	G.İçi	98.80	97	1.02			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.81	1.17	Toplam	99.36	99				
	Toplam	100	1.92	1.00							
Depresif Duygulanım	1- 1000 tl' den az	60	1.07	0.95	G.Arası	2.12	2	1.06	0.99	0.375	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	1.00	0.93	G.İçi	103.67	97	1.07			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.44	1.41	Toplam	105.79	99				
	Toplam	100	1.11	1.03							
Hayalperestlik	1- 1000 tl' den az	60	1.90	1.41	G.Arası	4.77	2	2.38	1.14	0.325	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	1.42	1.28	G.İçi	203.23	97	2.10			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	2.00	1.79	Toplam	208.00	99				
	Toplam	100	1.80	1.45							
Psikosamtik Belirtiler	1- 1000 tl' den az	60	3.27	2.60	G.Arası	4.01	2	2.00	0.25	0.779	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	3.67	3.27	G.İçi	774.50	97	7.98			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	3.69	2.94	Toplam	778.51	99				
	Toplam	100	3.43	2.80							
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1- 1000 tl' den az	60	1.58	1.01	G.Arası	0.27	2	0.13	0.15	0.859	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	1.71	0.81	G.İçi	85.29	97	0.88			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.63	0.81	Toplam	85.56	99				
	Toplam	100	1.62	0.93							
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	1- 1000 tl' den az	60	0.92	0.74	G.Arası	4.17	2	2.08	4.53	0.013*	1-2
	2- 1000 tl-1500 tl	24	0.50	0.59	G.İçi	44.58	97	0.46			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	0.50	0.52	Toplam	48.75	99				
	Toplam	100	0.75	0.70							
Anne-Baba İlgisi	1- 1000 tl' den az	60	1.75	1.84	G.Arası	6.26	2	3.13	0.98	0.380	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	2.17	1.71	G.İçi	310.33	97	3.20			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.38	1.71	Toplam	316.59	99				
	Toplam	100	1.79	1.79							
Babayla İlişki	1- 1000 tl' den az	60	1.35	1.35	G.Arası	6.08	2	3.04	1.79	0.173	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	0.92	1.02	G.İçi	164.92	97	1.70			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.69	1.49	Toplam	171.00	99				
	Toplam	100	1.30	1.31							
Psişik İzolasyon	1- 1000 tl' den az	60	1.03	0.71	G.Arası	0.13	2	0.07	0.12	0.889	
	2- 1000 tl-1500 tl	24	0.96	0.86	G.İçi	53.83	97	0.55			
	3- 1500 tl-2000 tl	16	1.06	0.68	Toplam	53.96	99				
	Toplam	100	1.02	0.74							

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)*

Tartışmalara Katılabilme Derecesi alt boyutu (*F(2.97)=4.53, p<0.05*) belirlenen puanları aileden gelen aylık gelire göre kıyaslandığı zaman ortalamalar

arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Grup varyanslarının homojen dağıldığı Levene's analizi ile belirlenmiştir *(p>0.05).* Tukey bulguları incelediğinde, ailesinden aylık 1000 TL'den az gelenlerin,1000-1500 TL gelenlerden daha yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Hayalperestlik, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeğinden belirlenen puanları aileden gelen aylık gelire göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir*(p>0.05).*

Tablo 7. Türkiye'de kaldığı kişiye göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	*X̄*	*Ss.*	*Var. K.*	*K.T*	*Sd.*	*K.O*	*F*	*p*	*Farkın Kaynağı*
Benlik Saygısı	Ailem	17	1.12	0.62	G.Arası	0.29	2	0.15	0.57	0.567	
	Akrabalarım	13	1.00	0.55	G.İçi	24.83	97	0.26			
	Arkadaşlarım	70	0.97	0.47	Toplam	25.13	99				
	Toplam	100	1.00	0.50							
Kendilik Kavramının Sürekliliği	Ailem	17	3.41	1.33	G.Arası	0.14	2	0.07	0.06	0.940	
	Akrabalarım	13	3.54	0.97	G.İçi	110.85	97	1.14			
	Arkadaşlarım	70	3.50	1.02	Toplam	110.99	99				
	Toplam	100	3.49	1.06							
İnsanlara Güven Duyma	Ailem	17	0.59	0.62	G.Arası	3.15	2	1.57	3.78	0.026*	2-3
	Akrabalarım	13	1.08	0.64	G.İçi	40.41	97	0.42			
	Arkadaşlarım	70	0.54	0.65	Toplam	43.56	99				
	Toplam	100	0.62	0.66							
Eleştiriye Duyarlılık	Ailem	17	1.71	1.16	G.Arası	0.96	2	0.48	0.47	0.625	
	Akrabalarım	13	2.00	0.82	G.İçi	98.40	97	1.01			
	Arkadaşlarım	70	1.96	1.00	Toplam	99.36	99				
	Toplam	100	1.92	1.00							
Depresif Duygulanım	Ailem	17	1.06	1.14	G.Arası	0.24	2	0.12	0.11	0.895	
	Akrabalarım	13	1.23	1.09	G.İçi	105.55	97	1.09			
	Arkadaşlarım	70	1.10	1.01	Toplam	105.79	99				
	Toplam	100	1.11	1.03							
Hayalperestlik	Ailem	17	1.29	1.65	G.Arası	5.25	2	2.62	1.26	0.290	
	Akrabalarım	13	1.92	1.44	G.İçi	202.75	97	2.09			
	Arkadaşlarım	70	1.90	1.40	Toplam	208.00	99				
	Toplam	100	1.80	1.45							
Psikosamtik Belirtiler	Ailem	17	2.06	1.98	G.Arası	77.81	2	38.91	5.39	0.006*	
	Akrabalarım	13	5.31	3.52	G.İçi	700.70	97	7.22			
	Arkadaşlarım	70	3.41	2.66	Toplam	778.51	99				
	Toplam	100	3.43	2.80							
Kişilerarası İlişkilerde	Ailem	17	1.71	0.69	G.Arası	1.07	2	0.53	0.61	0.544	
	Akrabalarım	13	1.85	0.80	G.İçi	84.49	97	0.87			

Tehdit Hissetme	Arkadaşlarım	70	1.56	1.00	Toplam	85.56	99			
	Toplam	100	1.62	0.93						
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	Ailem	17	0.59	0.80	G.Arası	0.66	2	0.33	0.67	0.515
	Akrabalarım	13	0.69	0.63	G.İçi	48.09	97	0.50		
	Arkadaşlarım	70	0.80	0.69	Toplam	48.75	99			
	Toplam	100	0.75	0.70						
Anne-Baba İlgisi	Ailem	17	1.65	2.00	G.Arası	4.10	2	2.05	0.64	0.532
	Akrabalarım	13	2.31	1.75	G.İçi	312.49	97	3.22		
	Arkadaşlarım	70	1.73	1.75	Toplam	316.59	99			
	Toplam	100	1.79	1.79						
Babayla İlişki	Ailem	17	0.82	1.07	G.Arası	4.65	2	2.33	1.36	0.262
	Akrabalarım	13	1.38	1.33	G.İçi	166.35	97	1.71		
	Arkadaşlarım	70	1.40	1.36	Toplam	171.00	99			
	Toplam	100	1.30	1.31						
Psişik İzolasyon	Ailem	17	1.06	0.75	G.Arası	0.03	2	0.02	0.03	0.971
	Akrabalarım	13	1.00	0.82	G.İçi	53.93	97	0.56		
	Arkadaşlarım	70	1.01	0.73	Toplam	53.96	99			
	Toplam	100	1.02	0.74						

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)*

İnsanlara Güven Duyma alt boyutu (*F(2.97)=3.78, p<0.05*) belirlenen puanları Türkiye'de kaldığı kişiye göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Grup varyanslarının homojen dağıldığı Levene's analizi ile belirlenmiştir *(p>0.05).* Tukey bulguları incelediğinde, akrabalarıyla yaşayanların, arkadaşlarıyla yaşayanlardan gruptan yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Psikosamtik Belirtiler alt boyutu (*F(2.97)=5.39, p<0.05*) belirlenen puanları Türkiye'de kaldığı kişiye göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Grup varyanslarının homojen dağılmadığı Levene's analizi ile belirlenmiştir *(p<0.05).* Games Howell bulguları incelediğinde, akrabalarıyla yaşayanların, ailesiyle yaşayanlardan yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Hayalperestlik, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeğinden belirlenen puanları Türkiye'de kaldığı kişiye göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir*(p>0.05).*

Tablo 8. Türkiye'ye alışırken yaşanılan soruna göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	$\bar{X}$	*Ss.*	*Var. K.*	*K.T*	*Sd.*	*K.O*	*F*	*p*	*Farkın Kaynağı*
Benlik Saygısı	1-Evet	17	1.15	0.46	G.Arası	0.596	2	0.30	1.18	0.312	
	2-Hayır	50	0.94	0.51	G.İçi	24.529	97	0.25			
	3-Kısmen	33	1.02	0.51	Toplam	25.125	99				
	Toplam	100	1.00	0.50							
Kendilik Kavramının Sürekliliği	1-Evet	17	3.47	0.87	G.Arası	1.118	2	0.56	0.49	0.612	
	2-Hayır	50	3.40	1.09	G.İçi	109.872	97	1.13			
	3-Kısmen	33	3.64	1.11	Toplam	110.990	99				
	Toplam	100	3.49	1.06							
İnsanlara Güven Duyma	1-Evet	17	0.82	0.73	G.Arası	0.908	2	0.45	1.03	0.360	
	2-Hayır	50	0.60	0.67	G.İçi	42.652	97	0.44			
	3-Kısmen	33	0.55	0.62	Toplam	43.560	99				
	Toplam	100	0.62	0.66							
Eleştiriye Duyarlılık	1-Evet	17	1.94	0.97	G.Arası	1.692	2	0.85	0.84	0.435	
	2-Hayır	50	1.80	1.09	G.İçi	97.668	97	1.01			
	3-Kısmen	33	2.09	0.88	Toplam	99.360	99				
	Toplam	100	1.92	1.00							
Depresif Duygulanım	1-Evet	17	1.65	1.17	G.Arası	7.719	2	3.86	3.82	0.025*	1-2
	2-Hayır	50	0.88	0.72	G.İçi	98.071	97	1.01			
	3-Kısmen	33	1.18	1.26	Toplam	105.790	99				
	Toplam	100	1.11	1.03							
Hayalperestlik	1-Evet	17	1.76	1.39	G.Arası	0.119	2	0.06	0.03	0.973	
	2-Hayır	50	1.78	1.52	G.İçi	207.881	97	2.14			
	3-Kısmen	33	1.85	1.42	Toplam	208.000	99				
	Toplam	100	1.80	1.45							
Psikosamtik Belirtiler	1-Evet	17	4.29	3.02	G.Arası	26.091	2	13.05	1.68	0.191	
	2-Hayır	50	2.96	2.70	G.İçi	752.419	97	7.76			
	3-Kısmen	33	3.70	2.80	Toplam	778.510	99				
	Toplam	100	3.43	2.80							
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1-Evet	17	1.88	0.99	G.Arası	1.773	2	0.89	1.03	0.362	
	2-Hayır	50	1.62	0.88	G.İçi	83.787	97	0.86			
	3-Kısmen	33	1.48	0.97	Toplam	85.560	99				
	Toplam	100	1.62	0.93							
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	1-Evet	17	0.65	0.79	G.Arası	0.232	2	0.12	0.23	0.793	
	2-Hayır	50	0.76	0.66	G.İçi	48.518	97	0.50			
	3-Kısmen	33	0.79	0.74	Toplam	48.750	99				
	Toplam	100	0.75	0.70							
Anne-Baba İlgisi	1-Evet	17	2.12	2.26	G.Arası	2.372	2	1.19	0.37	0.694	
	2-Hayır	50	1.76	1.62	G.İçi	314.218	97	3.24			
	3-Kısmen	33	1.67	1.80	Toplam	316.590	99				
	Toplam	100	1.79	1.79							
Babayla İlişki	1-Evet	17	1.53	1.42	G.Arası	1.356	2	0.68	0.39	0.680	
	2-Hayır	50	1.30	1.25	G.İçi	169.644	97	1.75			
	3-Kısmen	33	1.18	1.38	Toplam	171.000	99				
	Toplam	100	1.30	1.31							
Psişik İzolasyon	1-Evet	17	1.12	0.70	G.Arası	0.397	2	0.20	0.36	0.699	
	2-Hayır	50	0.96	0.75	G.İçi	53.563	97	0.55			
	3-Kısmen	33	1.06	0.75	Toplam	53.960	99				
	Toplam	100	1.02	0.74							

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)*

Depresif Duygulanım alt boyutu (*F(2.97)=3.86, p<0.05*) belirlenen puanları Türkiye'ye alışırken yaşanılan soruna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Grup varyanslarının homojen dağılmadığı Levene's analizi ile belirlenmiştir *(p<0.05).* Games Howell bulguları incelediğinde, türkiye'ye adaptasyonda sorun yaşayanların, sorun yaşamayanlardan yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Hayalperestlik, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeğinden belirlenen puanları Türkiye'ye alışırken yaşanılan soruna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir*(p>0.05).*

Tablo 9. Türkiye'ye adapte olma nedenine göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	*S.O*	X^2	*Sd.*	*p*
Benlik Saygısı	Türk insanları	24	57.21	2.99	3	0.393
	Mutfak kültürü	5	46.00			
	Üniversite hayatı	57	46.68			
	Türk kültürü	14	56.14			
	Toplam	100				
Kendilik Kavramının Sürekliliği	Türk insanları	24	54.54	1.17	3	0.760
	Mutfak kültürü	5	53.20			
	Üniversite hayatı	57	47.92			
	Türk kültürü	14	53.11			
	Toplam	100				
İnsanlara Güven Duyma	Türk insanları	24	56.17	3.72	3	0.293
	Mutfak kültürü	5	33.50			
	Üniversite hayatı	57	50.80			
	Türk kültürü	14	45.64			
	Toplam	100				
Eleştiriye Duyarlılık	Türk insanları	24	56.46	5.15	3	0.161
	Mutfak kültürü	5	39.70			
	Üniversite hayatı	57	52.13			
	Türk kültürü	14	37.50			
	Toplam	100				
Depresif Duygulanım	Türk insanları	24	55.42	1.63	3	0.654
	Mutfak kültürü	5	52.50			
	Üniversite hayatı	57	47.55			
	Türk kültürü	14	53.36			
	Toplam	100				
Hayalperestlik	Türk insanları	24	51.46	0.22	3	0.973
	Mutfak kültürü	5	50.90			
	Üniversite hayatı	57	49.43			
	Türk kültürü	14	53.07			
	Toplam	100				
Psikosamtik Belirtiler	Türk insanları	24	53.33	0.85	3	0.837
	Mutfak kültürü	5	46.70			
	Üniversite hayatı	57	48.62			

	Türk kültürü	14	54.64			
	Toplam	100				
Kişilerarası İlişkilerde TehditHissetme	Türk insanları	24	58.67	3.44	3	0.328
	Mutfak kültürü	5	54.00			
	Üniversite hayatı	57	48.38			
	Türk kültürü	14	43.89			
	Toplam	100				
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	Türk insanları	24	43.73	3.17	3	0.367
	Mutfak kültürü	5	52.00			
	Üniversite hayatı	57	51.03			
	Türk kültürü	14	59.43			
	Toplam	100				
Anne Baba İlgisi	Türk insanları	24	51.15	0.57	3	0.903
	Mutfak kültürü	5	45.70			
	Üniversite hayatı	57	49.55			
	Türk kültürü	14	54.96			
	Toplam	100				
Babayla İlişki	Türk insanları	24	54.42	4.84	3	0.184
	Mutfak kültürü	5	57.10			
	Üniversite hayatı	57	51.91			
	Türk kültürü	14	35.68			
	Toplam	100				
Psişik İzolasyon	Türk insanları	24	48.25	2.24	3	0.524
	Mutfak kültürü	5	35.30			
	Üniversite hayatı	57	52.96			
	Türk kültürü	14	49.79			
	Toplam	100				

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Kruskal Wallis-H*

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Hayalperestlik, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeği Türkiye'ye adapte olma nedenine göre anlamlı düzeyde farklılık gözlemlenmiştir *(p>0.05).*

Tablo 10. Türkiye'de bulunma süresine göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	***S.O***	***X²***	***Sd.***	***p***	***Farkın Kaynağı***
Benlik Saygısı	1- Altı aydan az	4	51.00	0.45	3	0.930	
	2- Bir seneden çok	23	53.52				
	3- Üç seneden çok	46	48.67				
	4- Beş sene	27	50.96				
	Toplam	100					
Kendilik Kavramının Sürekliliği	1- Altı aydan az	4	71.00	2.90	3	0.407	
	2- Bir seneden çok	23	51.65				
	3- Üç seneden çok	46	47.29				
	4- Beş sene	27	51.94				
	Toplam	100					
İnsanlara Güven Duyma	1- Altı aydan az	4	47.00	0.44	3	0.932	
	2- Bir seneden çok	23	50.54				
	3- Üç seneden çok	46	49.26				
	4- Beş sene	27	53.09				
	Toplam	100					
Eleştiriye Duyarlılık	1- Altı aydan az	4	51.00	0.68	3	0.877	
	2- Bir seneden çok	23	51.59				

	3- Üç seneden çok	46	52.11				
	4- Beş sene	27	46.76				
	Toplam	100					
Depresif Duygulanım	1- Altı aydan az	4	53.38	0.28	3	0.963	
	2- Bir seneden çok	23	49.57				
	3- Üç seneden çok	46	51.76				
	4- Beş sene	27	48.72				
	Toplam	100					
Hayalperestlik	1- Altı aydan az	4	74.00	9.17	3	0.027*	1-4
	2- Bir seneden çok	23	58.28				2-4
	3- Üç seneden çok	46	51.46				3-4
	4- Beş sene	27	38.76				
	Toplam	100					
Psikosamtik Belirtiler	1- Altı aydan az	4	46.63	2.28	3	0.516	
	2- Bir seneden çok	23	51.65				
	3- Üç seneden çok	46	54.15				
	4- Beş sene	27	43.87				
	Toplam	100					
Kişilerarası İlişkilerde TehditHissetme	1- Altı aydan az	4	69.38	4.07	3	0.254	
	2- Bir seneden çok	23	54.63				
	3- Üç seneden çok	46	50.66				
	4- Beş sene	27	43.91				
	Toplam	100					
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	1- Altı aydan az	4	52.38	0.19	3	0.979	
	2- Bir seneden çok	23	48.43				
	3- Üç seneden çok	46	50.93				
	4- Beş sene	27	51.24				
	Toplam	100					
Anne Baba İlgisi	1- Altı aydan az	4	21.50	5.24	3	0.155	
	2- Bir seneden çok	23	55.72				
	3- Üç seneden çok	46	49.18				
	4- Beş sene	27	52.59				
	Toplam	100					
Babayla İlişki	1- Altı aydan az	4	55.63	0.54	3	0.910	
	2- Bir seneden çok	23	52.13				
	3- Üç seneden çok	46	48.41				
	4- Beş sene	27	51.91				
	Toplam	100					
Psişik İzolasyon	1- Altı aydan az	4	58.75	4.27	3	0.234	
	2- Bir seneden çok	23	59.33				
	3- Üç seneden çok	46	45.78				
	4- Beş sene	27	49.80				
	Toplam	100					

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Kruskal Wallis-H*

Hayalperestlik alt ölçeğinden puanları Türkiye'de bulunma süresine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir *(X^2=9.17, Sd.=3, p<0.05).* Bu işlemin sonrasında, ikili karşılaştırma analizlerinde tercih edilen Mann Whitney-U uygulanmıştır. 6 aydan az Türkiye'de yaşanyanların 5 senedir Türkiye'de yaşanyanlardan, 1 seneden çok Türkiye'de yaşanyanların, 5 senedir Türkiye'de yaşanyanlardan, 3 seneden çok Türkiye'de yaşanyanların, 5 senedir Türkiye'de yaşanyanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi,

Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeği Türkiye'de bulunma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir *(p>0.05)*.

Tablo 11. Türkiye'ye adapte olma süresine göre Rosenberg benlik saygısı ölçeğinden belirlenen puanların karşılaştırılması

		n	***S.O***	***X²***	***Sd.***	***p***	***Farkın Kaynağı***
Benlik Saygısı	1- Altı ay	64	53.11	1.48	2	0.476	
	2- Bir sene	29	46.10				
	3- Üç sene	7	44.86				
	Toplam	100					
Kendilik Kavramının Sürekliliği	1- Altı ay	64	50.20	0.03	2	0.985	
	2- Bir sene	29	50.81				
	3- Üç sene	7	51.93				
	Toplam	100					
İnsanlara Güven Duyma	1- Altı ay	64	50.55	8.91	2	0.012*	
	2- Bir sene	29	44.02				
	3- Üç sene	7	76.93				
	Toplam	100					
Eleştiriye Duyarlılık	1- Altı ay	64	48.17	1.26	2	0.533	
	2- Bir sene	29	54.53				
	3- Üç sene	7	55.07				
	Toplam	100					
Depresif Duygulanım	1- Altı ay	64	47.37	2.89	2	0.235	
	2- Bir sene	29	54.41				
	3- Üç sene	7	62.93				
	Toplam	100					
Hayalperestlik	1- Altı ay	64	50.31	0.36	2	0.837	
	2- Bir sene	29	49.47				
	3- Üç sene	7	56.50				
	Toplam	100					
Psikosamtik Belirtiler	1- Altı ay	64	46.34	7.20	2	0.02	3-1

						7*
	2- Bir sene	29	53.48			
	3- Üç sene	7	76.14			
	Toplam	100				
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1- Altı ay	64	49.97	0.12	2	0.943
	2- Bir sene	29	50.95			
	3- Üç sene	7	53.50			
	Toplam	100				
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	1- Altı ay	64	52.69	2.51	2	0.286
	2- Bir sene	29	44.12			
	3- Üç sene	7	56.93			
	Toplam	100				
Anne Baba İlgisi	1- Altı ay	64	49.31	2.14	2	0.343
	2- Bir sene	29	49.48			
	3- Üç sene	7	65.57			
	Toplam	100				
Babayla İlişki	1- Altı ay	64	53.16	3.70	2	0.157
	2- Bir sene	29	42.47			
	3- Üç sene	7	59.43			
	Toplam	100				
Psişik İzolasyon	1- Altı ay	64	48.63	0.87	2	0.647
	2- Bir sene	29	53.60			
	3- Üç sene	7	54.79			
	Toplam	100				

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Kruskal Wallis-H*

Psikosomatik Belirtiler alt ölçeğinden puanları Türkiye'de bulunma süresine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir *(X^2=9.17, Sd.=3, p<0.05).* Bu işlemin sonrasında, ikili karşılaştırma analizlerinde tercih edilen Mann Whitney-U uygulanmıştır. 3 senede Türkiye'ye adapte olanların, 6 aydan az sürede Türkiye'ye adapte olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi,

Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeği Türkiye'de bulunma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık görülmüştür *(p>0.05).*

Tablo 12. Medeni Duruma Göre Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinden Belirlenen Puanların Karşılaştırılması

		n	X̄	Ss.	t	Sd.	p
Benlik Saygısı	Evli	9	1.11	0.72	0.69	98	0.491
	Bekar	91	0.99	0.48			
Kendilik Kavramının Sürekliliği	Evli	9	3.22	1.20	-0.79	98	0.429
	Bekar	91	3.52	1.05			
İnsanlara Güven Duyma	Evli	9	0.67	0.71	0.22	98	0.826
	Bekar	91	0.62	0.66			
Eleştiriye Duyarlılık	Evli	9	2.00	1.12	0.25	98	0.803
	Bekar	91	1.91	1.00			
Depresif Duygulanım	Evli	9	1.22	1.30	0.34	98	0.735
	Bekar	91	1.10	1.01			
Hayalperestlik	Evli	9	0.67	1.32	-2.52	98	0.013*
	Bekar	91	1.91	1.42			
Psikosamtik Belirtiler	Evli	9	3.44	2.96	0.02	98	0.987
	Bekar	91	3.43	2.81			
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	Evli	9	2.00	0.87	1.29	98	0.200
	Bekar	91	1.58	0.93			
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	Evli	9	0.44	0.73	-1.38	98	0.172
	Bekar	91	0.78	0.70			
Anne Baba İlgisi	Evli	9	1.44	1.88	-0.61	98	0.546
	Bekar	91	1.82	1.79			
Babayla İlişki	Evli	9	1.22	0.97	-0.19	98	0.853
	Bekar	91	1.31	1.35			
Psişik İzolasyon	Evli	9	1.11	0.93	0.39	98	0.700
	Bekar	91	1.01	0.72			

**p<0.05 Kullanılan Analiz: Bağımsız Örneklemler T-Analizi*

Hayalperestlik alt ölçeğinden *(t(98)=-2.52, Sd.=148, p<0.05)* aldıkları puanlar durumu belirlenen puanları medeni durumuna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Sonuçları değerlendirildiği zaman, bekarların, evlilere göre daha yüksek puan aldığı görülmektedir.

Benlik Saygısı, Kendilik Kavramının Sürekliliği, İnsanlara Güven Duyma, Eleştiriye Duyarlılık, Depresif Duygulanım, Psikosamtik Belirtiler, Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme, Tartışmalara Katılabilme Derecesi, Anne-Baba İlgisi, Babayla İlişki, Psişik İzolasyon alt ölçeğinden belirlenen puanları medeni durumuna göre kıyaslandığı zaman ortalamalar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir*(p>0.05).*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

Türkiye'de öğrenim gören yabancı öğrencilerin her türlü ekonomik, politik, psikolojik sorunları çeşitli çalışmaların ana konusu olmuştur. Özellikle başka bir ülkeye eğitim için göç eden öğrenciler son zamanlarda birden fazla multidisipliner yaklaşımla incelenmiş ve şartları iyileştirilmeye çalışılmıştır. Akademi sahasında Türkmenistanlı ve diğer Türk coğrafyalarından gelen öğrencilerin çeşitli problemleri ve kimlik sorunu çeşitli akademisyenler tarafından incelenmiştir. Söz konusu bazı çalışmalarda ekonomik ve politik problemler "kimlik" ve "özgüven" konularının önüne geçmiş, özgüven gibi problemlere daha az yer verilmiştir. Bu göç ve eğitim konusu genellikle Türk coğrafyası ülkeleri bazında araştırılsa da Türkmenistan başlığı altında minimalize edilmeyip araştırılmamıştır. Özellikle sosyal çevrenin kişinin benliğine etki etmesi ana problemlerimizden biridir. Çalışmamızın temel amacı ise Türkiye'ye Türkmenistan'dan gelen öğrencileri incelemek, kimlik ve özgüven problemini tahlil etmek ve yapılabilecek yöntem ve tetkikleri belirlemektir.

Öğrencinin psikolojisi, içinde yaşadığı sosyal çevre ve uyum süreci üniversite çağında geleceğini belirlemektedir. Özellikle göç ve uyum süreci öğrenci için önem taşımakta olup benliğinin gelişmesine de katkı sağlamaktadır. Özgüven konusu kişinin kendine özgü bir persona oluşturmasını sağlamaktadır. Bu kişiliğin yapı taşı olan benliğin kazanılmasında da büyük rol oynamaktadır. Çünkü benlik doğrudan özgüvenle ilgilidir.

Bu bağlamda araştırmam Türkmenistan'dan gelen öğrenciler üzerine detaylı bir çalışmadır. Araştırma konum Türkiye'de öğrenim gören Türkmenistanlı öğrencilerin üniversite ortamındaki özgüven düzeylerinin incelenmesi ve analiz edilmesi üzerine düzenlenmiştir. Aynı zamanda saha araştırması yapılarak daha önce yapılan çalışmalar göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmamda öncelikle Türkmenistanlı öğrencilerin özgüveni ve kimliği üzerinde durulmuştur. Ayrıca diğer araştırmacılar tarafından çalışılmış ve çalışılmamış sorunlara yer verilmiştir.

Eğitim yılları içerisinde, kişilerin ergenlik döneminden kurtulduktan sonra farklı bir çevreye adapte olma, farklı arkadaşlar edinme, kendine toplum içinde yer edinme, kimlik, kişilik gelişimi ve cinsel yönden etkileşimlerin olduğu, mesleki alanda

sorumluluğu da beraberinde getiren karmaşık bir dönemi içermektedir (Ericson, 1984: 27).

Üniversite, öğrenciler için yepyeni başlangıçların olduğu bir eğitim aşamasıdır. Üniversite öğrencisi olmak alışılagelmiş yaşamdan uzakta eğitim görmek, yeni bir ortama girmek, kendi ayakları üzerinde durmak gibi sınıflara ayrılarak bir birinden farklı stres faktörlerini ortaya çıkarmaktadır. Genç bu süreçte kendi kendini keşfetme çabası içerisindedir. Çocukluk zamanında ortaya çıkan değerler bu süreçte yeni toplumsal değerlere eklenir ve uyum sağlamaya başlar. Öğrenci toplumsal ve evrensel değerleri daha fazla kazanmaya ve hızla büyümeye başlar. Kişisel, akademik ya da toplumsal açıdan hali hazırda yaşamakta olduğu stres faktörlerine karşı mücadele edebilmesi, bu dönemi en az hasarla ve basit yollarla atlatmasını sağlayacaktır (Erdoğan ve ark., 2005: 480).

Bu eğitim aşamasında olumlu benlik gelişimi elde etmiş ve benlik saygısı yüksek olan öğrencilerin gelecek ile ilgili beklentileri birbirlerinden farklıdır. Kendilerine elde edilebilecek hedefler koyarak, belirlenen hedeflere ulaşmak uğrunda gayret ve emek göstermektedirler. Elde ettikleri özgüven duygusu, sorumluluğu da beraberinde getirerek bu süreçlerin sonuçlarını üstlenmelerine sebep olmaktadır. Olaylarla karşılaştıklarında stres ile savaşları daha yüksektir ve gerekli mücadele mekanizmalarına sahiptirler. Yeterli düzeyde olmadığı yerlerde kendi durumunun farkında olmakta ve eksiklerini ortadan kaldırmak yönünde çaba göstermektedir. Aldığı kararların ve benimsediği düşüncelerinin arkasında durmaktadır. Benlik duygusunun gelişimini doğru biçimde devam ettiren, benlik saygısı ve kendine güveni bulunan öğrenciler yaşamdan daha fazla doyum almaktadırlar. Hayata geçirdikleri işten memnundurlar ve farklı şeyler üretmeye heveslidirler (Adana ve ark., 2012: 28)

Chen (1997) kültürlerarası duyarlılığı, bireyin kültürlerarası iletişimde uygun ve tesirli bir davranışı teşvik eden, kültürel farklılıkları anlamak ve takdir etmek için pozitif yönde bir duygu geliştirme becerisi olarak tanımlamakta; kültürlerarası duyarlılığın bilişsel, duygusal ve davranışlar özellikler içermekle birlikte, bu özelliklerden baskın olanının duygusal özellik olduğunu belirtmektedir. Bu anlamda kültürlerarası duyarlılığın duygusal yönü, farklı kültürlere ve bireylere karşı olumlu tutum, empati, saygı, belirsizlik karşısında tolerans ve duygularını düzenleyebilme; bilişsel yönü, benlik algısı, özfarkındalık, kültürlerarası farkındalık ve bunlara ilişkin

bilişsel şemalar ve otomatik düşünceler; davranışsal yönü ise kültürel iletişim ve etkileşimdir.

Kültürlerarası duyarlılık, bazı araştırmacılar tarafından (Bennett, 2017; Chen ve Starosta, 1996) benlik kavramıyla ilişkilendirilmektedir. Benlik kavramı farklı kaynaklarda öz kavram (selfconcept), ego, kendilik (self) veya öz benlik (self esteem) olarak farklı adlarla karşımıza çıkabilmektedir. Benlik, bir bireyde başkaları tarafından gözlenebilen dış özellikler ile birlikte bireyin içsel olarak hissettiği duygular, inançlar, motivasyonlar, değerler ve bireyi 'o birey' yapan diğer tüm özelliklerdir (Watkins, 2006, s. 140). Bir başka tanımda kendilik, bireyin düşünce sistemleri, tutumları, bakış açıları, değerleri ve sorumluluklarının yanında kendisini tanımladığı her şeyin toplamıdır. Ayrıca dış dünyaya dair öteki şeylerden ayrı olarak kendilik, bir bireyin hissettiği içsel dünyasının tamamıdır (Hamachek, 1985).

Türkmenistanlı öğrencilerin kendi ailelerinin aylık kazanç durumlarına göre özgüven derecelerinin puanlamalarına dayanarak elde edilen bulguların açıklanması aşağıdaki gibidir. Ailenin gelir durumunun yabancı ülkede eğitim alan öğrencilerinin hayatları üzerine etkisinin büyük olduğu görülmüştür. Türkmenistanlı öğrencilerin ailelerinin aylık kazancı yüksek olan bireylerin benlik saygısının yüksek olduğu sonuca varılmıştır.

Çocuğun gelecekte nasıl bir birey olacağına etki eden en önemli faktörlerden birisi ebeveynlerinin ona karşı davranış ve tutum biçimidir. Öğrenim gören kişinin birincil yakın çevresi ve ilk ortamı onun aile bireyleridir. Dünyaya geldiği ilk zamandan başlayarak çocuğun aile bireyleriyle oluşturduğu ilişkinin güven temelli olması çocuğun psikososyal gelişimi ve özgüvenin elde edilmesi yönünden oldukça önemlidir (Eldeleklioğlu, 2004:113).

Özgüven duygusu ailenin kazancı ile orantalıdır. Bu kazanç arttıkça benlik saygısı yükseliş, azaldığında ise düşüş sergilemektedir. (Kohut, 1971)

Sosyoekonomik açıdan yeterli düzeyde olmayan aile bireylerinin çocuklarının sosyal faaliyetlere çok az katılım sağladıkları ve bu durumun çocuklar üzerinde özgüven farklılıkları ortaya çıkardığı görülmüştür. (Gürhan, 1986).

Aydoğan (2010), yaptığı çalışmada aylık kazanca sahip olan babaların çocuklarının benlik saygısının ve aynı oranda umut düzeylerinin, babalarının aylık kazanca sahip olmayan çocuklarına kıyasla yüksek olduğu görülmüştür. Aile

bireylerinin aylık kazancı değişkenine göre, daha az gelirli aileden olan öğrencilerin benlik saygısı düzeyleri, üst gelirli aileden olanlara göre daha az olduğu gözlemlenmiştir. Dolayısıyla, iki kardeş olan öğrencilerin benlik saygısı düzeyleri kardeş sayısı dört ve üzeri olan öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Türkmenistanlı öğrencilerin aile bireyleri ile bulunup/bulunmamaları durumuna göre özgüven derecelerinin puanları baz alınarak bulunan bulgular aşağıdaki gibidir:

Analiz sonuçları göz önünde bulundurulduğunda, ailesi ile beraber kalan öğrencilerin özgüven ve benlik saygısının yüksek olduğu saptanmıştır. Ebeveynleri ile kalan uluslararası öğrencilerin geçim ve maddi manevi açıdan az sorun yaşayacağı ortam olduğundan benlik saygısı ve özgüveni üzerinde olumlu etki yarattığı görülmüştür.

Olumlu açıdan benlik saygısı ve aile bireylerinin ilgisi arasında etkili bir ilişki bulunmaktadır. Aile bireylerinin öğrenciyle ilgilenme durumu yükseldikçe benlik saygısı da yükselir ve bununla birlikte ailenin öğrenciye ilgilenme durumu düştüğünde benlik saygısı da düşmektedir. (Kohut, 1983).

Aile bireylerinin kişideki özgüven durumuna yansıması araştırıldığı zaman,“Anne faktörünün eğitim düzeyi” dikkat çeken ölçekler arasındadır. Bu sonuçlarda annenin eğitim düzeyi yükseldikce, anne kendisini gelişime açık tuttuğu sürece öğrencinin de benlik saygısının aynı düzeyde yükseldiği görülmüştür. (Çuhadaroğlu, 1989).

Aile bireylerinin desteği öğrencinin kendinin değerli ve yeterli olduğuna inanmasına yardım ettiği gibi uyaran belirterek entelektüel açıdan gelişimine de yardımcı olmaktadır. Bu aşama, çok yönlü olabilmektedir örnek verecek olursak, karar verme sürecini hızlandırma ve motivasyonu yükseltme gibi olumlu etkiler görülmektedir (TÜBA – UNFPA Roporu, 2004).

Aile kavramının benlik saygısı yönündeki etkisi çok fazladır. Esasen anne unsurunun özgüven düzeyini artırmada etkili bir role sahip olduğu yazarlarla kanıtlanmıştır. Aile ile beraber yaşayan kişilerin benlik saygıları yaşamayanlara göre daha fazla bulunmuştur ve ebeveyni hayatta olan öğrencilerin özgüven derecesinin gözle görülür bir biçimde yükseldiği bir takım bulgularla desteklenmiştir. (Karaaslan, 1993).

Araştırmaya katılan Türkmenistanlı öğrencilerin farklı kişilere güven duygularının düşük olduğu yüksek oranda görülmüştür. Analizde saptadığım bulgulara göre Türkmenistanlı öğrencilerin yabancı ülkeye gelmiş olmaları, yaşadıkları kültürden uzak ve yeni hayata adapte oluyor olmaları, eğitim hayatlarındaki değişim, aileden uzak ve tanımadıkları insanlarla iletişim kurarken zorlanmaları bu öğrencilerin farklı insanlara güven duygularının düşük olmasının sebepleri arasında görülmüştür.

İnsanların güven düzeylerine yönelik gerçekleştirilen saha araştırmaları, grup üyeliklerinin kısmi yönde pozitif açıdan etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Uluslararası açıdan toplum üzerinde güven düzeylerinde gerekli ölçüde azalma yaşanmasına yönelik ilginç bir şekilde, gruplarda, gruba üye olan öğrenci sayılarında, sivil açıdan örgütlenmelerde veya grup dahili kişisel açıdan ilişkilerde yükselmeler belirlendiği gözlenmektedir (Fukuyama, 2009: 74).9 Örneğin etnisite yönünden karışık olan toplumlarda genel sosyal güven seviyesi düşük olurken, bu toplumda bulunan bir etnik yapının kendi grup içi kısmi güveni ise yüksek seviyelerde yer alabilmektedir (Bahry vd., 2005: 521). Öyle ki Fitzgerald ve Wickwire'a (2012: 176) göre, öğrencinin üyesi olduğu gruba ait olan fakat bilmediği yabancı kişilere karşı duyduğu güven, başka bir grupta yer alan ve tıpkı bir önceki gibi bilmediği insanlara yönelik duyduğu hem güven düzeyi hem de işbirliği yapma istekleri çok fazladır.. Çünkü insanın diğer insanlara güven duyma isteği, birçok değişkene göre belirlenmektedir. Bu değişkenlerden en önemlisi de, bir gruba yönelik oluşmuş algı ve tutumlardır.

Araştırmaya katılan Türkmenistanlı öğrencilerin çalışma durumuna göre benlik saygısı düzeyleri bakımından çalışan bireylerin çalışmayan bireylere göre yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Benim araştırmamda çalışan öğrencilerin benlik saygısının yüksek olması kendi maddi ihtiyaçlarını daha kolay karşılayabildiklerinden dolayı olduğu düşünülmüştür.

(Emrullah, 2019)'nin araştırmasında uluslararası öğrencilerin gerek değişik sorunlara kaynak teşkil etmesi gerekse karşılaştıkları sorunlarla ilişkili genel yazında üzerinde daha az durulması, şuanki sorunlar içerisinden ekonomik sorunları ön plana çıkarmaktadır. Bununla beraber uluslararası öğrencilerin çoğunluklu olarak 'ülke vatandaşı öğrencilerden' daha fazla bütçe ayırmak durumunda kalmaları, sigorta ve ikamet harçları ile diğer ulaşım bedelleri ve yaşam maliyetleri; uluslararası

öğrencilerin ailelerinden yeterli maddi destek görememeleri, bursların yetersiz olması; karşılaştıkları ekonomik sorunları daha da derinleştirmiştir.

SONUÇ

Bu araştırmanın ana fikri Türkiye'de öğrenim gören Türkmenistanlı öğrencilerin özgüven düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi.

Türkiye'ye yurtdışından gelen öğrenci son zamanlarda artış göstermektedir. Yüksek Öğretim Kurumunun Uyruğa göre öğrenci sayıları raporunda Türkmenistanlı öğrenci sayısı 18016'ya ulaşmıştır.

Yabancı öğrencilerin farklı okul sistemine, dile, kültüre, dine sahip olduklarından dolayı Türkiye'ye alışma sürecinde zorluk çekmektedirler. Bu sebeplerden dolayı öğretmenlerle ve arkadaşlarıyla iletişim kopukluğu, yanlış anlaşılmaları doğuracak sebeplere maruz kalmaktadırlar. Farklı dili konuşan toplumlarda yabancıların öğrenim görmesi oldukça zor olduğu görülmektedir.

Araştırmamda varılan sonuçlar böyledir:

- Ankete katılan kişileri benlik saygısının fazla olduğu görülmüştür.
- Ankete katılan kişileri kendilik kavramının sürekliliğinin yüksek olduğu gözlenmiştir .
- Ankete katılan kişilerin farklı kişilere güven duygularının düşük olduğu yüksek oranda görülmüştür.
- Ankete katılan kişileri eleştiriye karşı duyarlılıklarının yüksek olduğu belirlenmiştir.
- Ankete katılan kişilerin düşük depresif duygulanım gösterdiği anlaşılmıştır.
- Ankete katılan kişilerin hayalperestlik düzeylerinin düşük olduğu gözlemlenmiştir.
- Ankete katılan kişilerin psikosomatik belirtiler düzeylerin orta derecede olduğu görülmüştür.
- Ankete katılan kişilerin kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme orta dereceli odluğu gözlemlenmiştir.
- Ankete katılan kişilerin tartışmalara katılabilme derecesi düşük olduğu anlaşılmaktadır.
- Katılımcıların anne baba ilgisi yüksek olduğu görülmüştür.
- Ankete katılan kişilerin baba ile ilişki durumu düşük olduğu anlaşılmıştır.
- Ankete katılan kişilerin psişik izolasyon düzeylerinin düşük olduğu anlaşılmıştır.

- Ankete katılan kişilerin yaş aralıklarına göre kıyaslandığı zaman benlik saygısı düzeyleri üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olmadığı anlaşılmıştır.
- Araştırmaya katılan bireylerin Türkiye'ye alışma sürecinde üniveriste ortamının etkisinin daha fazla olduğu kanıtına varılmıştır.
- Araştırmaya katılan bireylerin çalışma durumuna göre benlik saygısı düzeyleri bakımından çalışan bireylerin çalışmayan bireylere göre yüksek olduğu gözlemlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin aileden gelen aylık gelire göre benlik saygısı düzeylerinde anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin Türkiye'de beraber kaldığı kişiye göre benlik saygısı düzeyleri üzerinde akrabaları ile yaşayanların, arkadaşları ile yaşayan bireylere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.
- Araştırmaya katılan bireylerin Türkiye'ye adaptasyon sürecinin benlik saygısı değerleri üzerinde sorun yaşayan bireylerin, sorun yaşamayan bireylere göre yüksek olduğu belirlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin Türkiye'ye alışma süresine göre benlik saygısı düzeyleri üzerinde kültür farklılığı konusunda anlamlı bir farklılık görülmemiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin Türkiye'ye adapta olma süresine göre benlik saygısı düzeyleri üzerinde 3 senede Türkiye'ye adapte olanların, 6 aydan az sürede Türkiye'ye adapte olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.
- Araştırmaya katılan bireylerin medeni durumlarına göre benlik saygısı düzeyleri üzerinde bekarların evlilere göre daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda Türkiye'de öğrenim gören Türkmenistanlı öğrenim gören gençlerin özgüven düzeyleri çeşitli değişkenlere göre araştırıldığında farklılıklar belirlenmiştir. Öğrencilerin yaşı, kültürü, aile ile beraber yaşayıp yaşamadıkları, aile dahili aylık kazanç düzeyi şeklinde kriterler göz önünde bulundurulmuş ve öğrencilerin "Benlik Saygıları" yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmada belirlenen bulgular yönünde aşağıdaki öneriler verilebilir.

-Türkmenistanlı ve diğer uluslarası öğrencilerin Türkçe dil bilgisi yetersizlikleri sebebiyle iletişim ile ilgili sorunlar yaşamaktadırlar, belirtilen yetersizlik durumu hem sınıf dahili ilişkilerinde hem de sosyal ilişkilerinde olumsuzluklar ortaya

çıkarmaktadır. Üniversitelerde yeni gelenler için dil sorunları aşabilmek adına Türkçe dil hazırlık birimlerinde Türkçeyi daha hızlı ve iyi bir şekilde öğrenebilmek adına hızlandırılmış program yapılmalı ve tarihi yerlere gezi gibi etkinliklerin yoğun olduğu tarih ve dil entegrasyonunun sağlandığı program hazırlanmalıdır.

-Bu sonuçlara göre Türkmenistanlı ve yabancı uyruklu öğrencilerin Üniversite eğitim sistemi , eğitim işleyişi ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olması gerekmektedir. Türkmen ve uluslararası öğrencilerin adapte olma sürecinin kolaylaştırılması için üniversitelerde yabancı öğrenci ofislerinin olması, orada uluslararası danışman eğitim üyelerinin de kültürler arası danışma becerilerine sahip deneyimli ve dil problemini ortadan kaldıracak dilsel yetiye sahip çalışanlardan oluşturulmalıdır.

-Türkmenistanlı ve yabancı uyruklu öğrencilerin yeni eğitim sistemine adapte olabilmeleri için eğitime başlamadan önce oryantasyon haftası belirlenmeli ve öğrencilere bu oryantasyon sürecinde sınav, not ,kredi sistemi, ders nasıl seçilir, erasmus programlarıyla ilgili bilgilendirilme yapılmalıdır.

-Türkmenistanlı ve yabancı uyruklu öğrencilerin sorunlarını daha kolay ve çabuk çözebilmek için kendi dillerinde onlara yardım edebilecek Eğitim ya da Öğrenci Danışmanları görevlendirilmelidir.

-Farklı sosyo kültürel ve ekonomik ülkelerden gelen Türkmenistanlı ve yabancı uyruklu öğrencilerin yeni kültüre ve ülkeye adapte olabilmeleri için kültür ve yemek tanıtım festivalleri düzenlenmeli ve kültür tanıtımı için çeşitli etkinlikler yapan klüpler üniversitelerde oluşturulmalıdır.

-Farklı kültür ve dile sahip olan öğrencilerin adaptasyon süreçlerinin sorunsuz bir şekilde geçmesi için ev sahipliği yapan ülkenin öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin hoşgörü ortamı yaratmalılardır. Öğretim üyelerinin Türkmenistanlı ve yabancı uyruklu öğrencileri derse motive etmek için empati yetisi geliştirmelidir.

-Türkmenistanlı ve yabancı uyruklu öğrencilerin kendilerini daha iyi hissetmeleri ve ülkelerine olan özlemlerini azaltmak adına kendi milli ve dini bayramlarını kutlamak için fırsat verilip ortam sağlanmalıdır.

-Yabancı uyruklu öğrencilerin ailelerinden uzakta yaşamanın getirdiği ekonomik problemleri ortadan kaldırmak adına üniversitenin kendi bünyesinde yabancı öğrencilere verilmek üzere yemek, kırtasiye, barınma gibi ihtiyaç bursları verilmelidir.

- Yabancı uyruklu öğrencilerin derse katılım oranlarını arttırmak adına öğretim üyelerinin öğrencileri grup çalışmalarına teşvik etmelidir.

KAYNAKÇA

Ahmad, J., Ghazali, M., & Hassan, A. (2011). The Relationship between Self Concept and Response towards Student's Academic Achievement among Students Leaders in University Putra Malaysia [Putra Malezya Üniversitesi'ndeki Öğrenci Liderleri Arasında Benlik Kavramı ile Öğrencinin Akademik Başarısına Yönelik Tepki Arasındaki İlişki]. International journal of instruction, 4(2).

Alexander, P., H. Fives, M. Buehl, and J. Mulhern. (2002). "Teaching as persuasion." [İkna olarak öğretmek.] Teaching and Teacher Education no. 18 (7):795-813.

Al-Hebaish, S. M. (2012). The correlation between general self-confidence and academic achievement in the oral presentation course. [Sözlü sunum dersinde genel özgüven ile akademik başarı arasındaki ilişki] Theory & Practice in Language Studies, 2(1).

Ali, S. M., & Lindstrom, M. (2006). Socioeconomic, psychosocial, behavioural, and psychological determinants of BMI among young women: differing patterns for underweight and overweight/obesity. [Genç kadınlar arasında VKİ'nin sosyoekonomik, psikososyal, davranışsal ve psikolojik belirleyicileri: zayıf ve fazla kilolu/obezite için farklı modeller] Eur J Public Health, (June 2006) 16 (3), 324-330.

Al-Sibai, D. (2004). Promoting Oral Fluency of Second Language Learners. [*İkinci Dil Öğrenenlerin Sözlü Akıcılığını Geliştirmek*] http://faculty.ksu.edu.sa/dinaalsibai/Research%20Papers/12.%20Oral%20Fluency%20Lit%20Review.pdf

Anderson-Fye, E. P. (2012). Anthropological perspectives on physical appearance and body image. [Fiziksel görünüm ve beden imajı üzerine antropolojik bakış açıları] Encyclopedia of body image and human appearance, 1, 15-22.

Ateş, A (2020). Öğrencilerin Özgüven ve Sorumluluk Duygusunun Akdemik Başarı Üzerindeki Rolü. Yüksek Lisans Tezi, Sabahhatin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bandura, A. (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. [Öz-yeterlik: birleştirici bir davranış değişikliği teorisine doğru] Psychological review, 84(2), 191.

Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanisms in human agency. [İnsan failliğinde öz yeterlilik mekanizmaları]. American Psychologist, 37, 122-147.

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. New York. [Öz yeterlilik: Kontrol egzersizi]: W. H. Freeman.

Benabou, R., & Tirole, J. (2002). Self-confidence and personal motivation. [Kendine güven ve kişisel motivasyon] The Quarterly Journal of Economics, 117(3), 871- 915.

Briñol, P., K. DeMarree, and R. Petty. (2010.) "Processes by which confidence (vs. doubt) influences the self." In The Uncertain Self: ["Güvenin (şüpheye karşı) benliği etkilediği süreçler."] A Handbook of Perspectives from Social and Personality Psychology, edited by K. Arkin, K. Oleson and P. Carroll, 13-35. NewYork: PsychologyPress.

Brown, D., & Chronister, C. (2009). The effect of simulation learning on critical thinking and self-confidence when incorporated into an electrocardiogram nursing course. [Bir elektrokardiyogram hemşirelik kursuna dahil edildiğinde simülasyon öğreniminin eleştirel düşünme ve kendine güven üzerindeki etkisi] Clinical Simulation in Nursing, 5(1), e45-e52.

Brown, H. (1994). Principles of Language Learning and Teaching. [Dil Öğrenme ve Öğretim İlkeleri.] Englewood Cliffs, NJ. Prentice-Hall.

Brown, H. (2000). Personality Factors. Principles of Language Learning and Teaching. [Kişilik Faktörleri. Dil Öğrenme ve Öğretim İlkeleri]. New York: Pearson eğitimi

Brown, J. D., Dutton, K. A. and Cook, K. E. (2001). From the top down: Selfesteem and self-evaluation. [Yukarıdan aşağıya: Benlik Saygısı ve kendini değerlendirme] Cognition and Emotion, 15, 615-631

Burson, K. A., Larrick, R. P., & Klayman, J. (2006). Skilled or unskilled, but still unaware of it: how perceptions of difficulty drive miscalibration in relative

comparisons. [Nitelikli veya vasıfsız ama yine de bunun farkında değil: zorluk algılarının göreceli karşılaştırmalarda yanlış kalibrasyonu nasıl yönlendirdiği.] Journal of personality and social psychology, 90(1), 60.

Can, İ. (2018). Güven Araştırmaları Güvenilir mi? Sosyal Güven Araştırmalarının Yöntemine İlişkin Eleştirel Bir Yaklaşım. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7(2), 481-497.

Chemers, M.M., Watson, C.B., May, S.T. (2000). Dispositional Affect and Leadership Effectiveness: A Comparison of Self-Esteem, Optimism, and Efficacy. [Eğilimsel Etki ve Liderlik Etkinliği: Benlik Saygısı, İyimserlik ve Yeterliliğin Karşılaştırılması.] Personality and Social Psychology Bulletin 26(3): 267-277.

Conyers, L. M., Enright, M. S., & Strauser, D. R. (1998). Applying self-efficacy theory to counseling college students with disabilities. [Öz-yeterlik teorisini engelli üniversite öğrencilerine rehberlik etmek için uygulamak.] Journal of Applied Rehabilitation Counseling, 29(1), 25.

Coopersmith, S. (1959). A method for determining types of self-esteem. [Benlik saygısı türlerini belirlemek için bir yöntem] The Journal of Abnormal and Social Psychology, 59(1), 87.

Crowther, D. Lancaster. G. (2008). Research Methods. A Concise Introduction to Research in Management And Business Consultancy, [Araştırma Yöntemleri. Yönetim ve İşletme Danışmanlığı Araştırmalarına Kısa Bir Giriş] 87-92.

Csikszentmihalyi, M. (1997). Finding flow: The psychology of engagement with everyday life. [Akış bulma: Günlük yaşamla meşgul olmanın psikolojisi.] New York: Basic Books.

De Houwer, J., Barnes-Holmes, D., & Moors, A. (2013). What is learning? On the nature and merits of a functional definition of learning. [öğrenmek nedir? Öğrenmenin işlevsel bir tanımının doğası ve esası üzerine.] Psychonomic Bulletin & Review, 20(4), 631-642.

Dörnyei, Z. (2005). The Psychology of the Language Learner: Individual differences in Second Language Acquisition. [Dil Öğrenicisinin Psikolojisi: İkinci Dil Ediniminde Bireysel Farklılıklar.] Routledge

Dörnyei, Z. (2014). The psychology of the language learner: Individual differences in second language acquisition. [Dil öğrenen kişinin psikolojisi: İkinci dil ediniminde bireysel farklılıklar] Routledge.

Duck, S. A. (1981). Topography of Relational Disengagement and Dissolution. [İlişkisel Ayrılma ve Çözülmenin Topografyası] In Personal Relationships. (4th ed.). New York: Academic Press.

Durisic, M., & Bunijevac, M. (2017). Parental Involvement as an important factor for successful education [Başarılı bir eğitim için önemli bir faktör olarak Ebeveyn Katılımı]. CEPS JOURNAL, 7(3).

Erol, R.Y., Orth, U. 2011. Self-esteem development from age 14 to 30 years: A longitudinal study. [14 yaşından 30 yaşına kadar benlik saygısı gelişimi: Boylamsal bir çalışma.] Journal of Personality and Social Psychology 101(3): 607-619.

Erpalabıyık, B (2018). Üniversite Öğrencilerinin Gençlik Liderlik Özellikleri ile Benlik Saygısı ve Özgüven Algıları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gardner, H. (2006). The development and education of the mind: The selected works of Howard Gardner [Zihnin gelişimi ve eğitimi: Howard Gardner'ın seçilmiş eserleri.]. New York: Routledge

Glenda, L & Anstey, B. (1990). The Relationship of self-Esteem and Classroom Communicative Potential in Early French Immersion [Erken Fransız Dilinde Benlik Saygısı ve Sınıf İletişim Potansiyeli İlişkisi]. Master Thesis. Memorial University of Newfoundland.

Grogan, S. (2008). Body image: Understanding Body dissatisfaction in men, women and children [Beden imajı: Erkeklerde, kadınlarda ve çocuklarda Beden memnuniyetsizliğinin anlaşılması]. Routledge Publish., 45-46.

Guillén, L., Mayo, M., & Karelaia, N. (2016). The competence-confidence gender gap: Being competent is not (always) enough for women to appear confident. [Yetkinlik-güven cinsiyet farkı: Yetkili olmak (her zaman) kadınların kendinden emin görünmesi için yeterli değildir] Journal of Applied Psychology, In Submission.

Hambly, K. (1997). Self-Confidence [Özgüven]. (B. Bıçakç, Trans.). østanbul: Rota.

Harris, S. (2009). The relationship Between Self-Esteem and Academic Success among African American Students in the Minority Engineering Program at a Research Extensive University in the Southern Portion of the United States. [Amerika Birleşik Devletleri'nin Güney Bölgesinde Kapsamlı bir Araştırma Üniversitesinde Azınlık Mühendisliği Programındaki Afrikalı Amerikalı Öğrencilerde Benlik Saygısı ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki]Doctoral Dissertation. Louisiana State University

Hayati, M. (2008). The Relationship between Self-esteem and Listening Comprehension of EFL Students [*Benlik Saygısı ile Yabancı Dilde Dinlediğini Anlama Arasındaki İlişk*]. Retrieved on July 24,2011 from: http://bibliotecavirtualut.suagm.edu/Glossa2/Journal /jun2008/ The_Relationship_between_Self-esteem.pdf

Hertzog, C., J. Price, and J. Dunlosky. (2008). "How is knowledge generated about memory encoding strategy effectiveness?" [Bellek kodlama stratejisinin etkinliği hakkında bilgi nasıl oluşturulur?] Learning and Individual Differences no. 18 (4):430-445.

Hewitt, J.P. (2002). The social construction of self-esteem. [Benlik saygısının sosyal inşası.] In C.R. Snyder and S. Lopez (Eds.), Handbook of positive psychology (pp. 135-147). New York: Oxford University Press.

Higgins, E. (1996). The „Self-Digest": Self- Knowledge Serving Self-Regularity Functions. ["Kendi Kendini Özetleme": Öz-düzenleme İşlevlerine Hizmet Eden Öz-Bilgi.] Journal of Personality and Social Psychology, 30, 1-46.

Hogan, M.G., & Strasburger, V.C. (2008). Body image, eating disorders, and the media. [Beden imajı, yeme bozuklukları ve medya.] Adolesc Med, 19 (2008), 521–546

Ignoffo, M. (1999). Everything you need to know about self-confidence. [Kendine güven hakkında bilmeniz gereken her şey] (Rev. Ed.). Newyork: The Rosen Publishing Group, Inc.

James, W., & Burkhardt, F. H. (1983). The Principles of Psychology, the Works of William James. [Psikolojinin İlkeleri, William James'in Eserleri] Transactions of the Charles S. Peirce Society, 19(2).

Kamtsios, S., and E. Karagiannopoulou. (2012). "Conceptualizing students academic hardiness dimensions: a qualitative study." ["Öğrencilerin akademik dayanıklılık boyutlarını kavramsallaştırma] European Journal of Psychology of Education:1-17.

Karacan, N. (2009). The Effect of Self-Esteem Enrichment Bibliocounseling Program On The Self-Esteem Level Of Sixth Grade Students. [Benlik Saygısı Zenginleştirme Bibliyo Danışmanlığı Programının Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeylerine Etkisi] Middle East Technical University, Ankara, Turkey.

Kay, K., Shipman, C. (2014). The Confidence Gap. Retrieved from https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2014/05/the-confidence-gap/359815/

Koç, M., & Polat, Ü. (2006). Üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı [Üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı]. İnsan Bilimleri Dergisi, 3 (2), 1-22.

Koriat, A. (2008). "Subjective confidence in one's answers: The consensuality principle." ["Subjective confidence in one's answers: The consensuality principle] Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition no. 34 (4):945-959

McKay, M., & Fanning, P. (2000). Self-esteem. (benlik saygısı] Oakland: New Harbinger.

Mirzaei-Alavijeh, M., Rahimi, H., Karami Matin, B., & Jalilian, F. (2018). Self-esteem and academic achievement among students of Kermanshah university of medical sciences. [Kirmanşah Tıp Bilimleri Üniversitesi öğrencileri arasında benlik saygısı ve akademik başarı] Educational Research in Medical Sciences, 7(1).

Molberg, H. (2010). The Consequence of Motivation and Linguistic Self-Confidence in Relation to Pupil'Oral Interaction. [Öğrencinin Sözlü Etkileşimiyle İlişkili Motivasyonun ve Dilsel Kendine Güvenin Sonucu) Master Thesis. University of Troms.

Moore, D., and P. Healy. (2008). "The trouble with overconfidence." [Aşırı özgüvenle ilgili sorun] Psychological Review no. 115 (2):502- 517.

Mortimer, J. T., Finch, M. D., & Kumka, D. (1982). Persistence and change in development: The multidimensional self-concept. [Gelişimde kalıcılık ve değişim: Çok boyutlu benlik kavramı] In P. B. Baltes & O. G. Brim Jr. (Eds.), Life span development and behavior (Vol. 4, pp. 263–313). New York: Academic.

Murphy, S. E., & Johnson, S. K. (2016). Leadership and leader developmental self-efficacy: Their role in enhancing leader development efforts. [Liderlik ve lider gelişimsel öz yeterlilik: Lider geliştirme çabalarını artırmadaki rolleri] New directions for student leadership, (149), 73-84

Mutluer, S. (2006). Özgüven OluúmasÕnda Manevi De÷erlerin Rolü, Unpublished master thesis, University of Ankara, Ankara.

Needham, F. (1890). "An Address Delivered at the Opening of the Section of Psychology". [Psikoloji Bölümü Açılışında Verilen Bir Adres"] British Medical Journal, 2(1545):325–330.

Ntekane, A. (2018). Parental involvement in education. [Eğitime veli katılımı] Research Gate Journal.

Ormrod, J. E. (2006). Educational psychology: Developing learners (5th Ed.). [Eğitim psikolojisi: Öğrencileri geliştirmek] Upper Saddle River, N.J.: Pearson/Merrill Prentice Hall.

Oyserman, D., Elmore, K., & Smith, G. (2012). Self, selfconcept, and identity. In M. R. Leary & J. P. Tangney (Eds.), Handbook of self and identity [Benlik, benlik kavramı ve kimlik] (2nd ed., pp. 69–104). New York: Guilford Press.

Özbey, Ç. (2004). Çocuk sorunlarına yapıcı çözümler. İstanbul: iNKİLAP.

Pae, T. I. (2008). Second language orientation and self-determination theory: A structural analysis of the factors affecting second language achievement. [İkinci dil yönelimi ve kendi kaderini tayin etme teorisi: İkinci dil başarısını etkileyen faktörlerin yapısal bir analizi] Journal of language and social psychology, 27(1), 5-27.

Palavan, Ö. (2017). Impact of Drama Education on The Self-Confidence and Problem-Solving Skills of students of Primary School Education. [Drama Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Öz Güvenlerine ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi.] Kastamonu Education Journal, 25(1).

Park, L.E., Crocker, J. (2005). Interpersonal Consequences of Seeking Self-Esteem. [Benlik Saygısı Aramanın Kişilerarası Sonuçları.] Personality and Social Psychology Bulletin 31(11): 1587-1598.

Park, L.E., Crocker, J., Kiefer, A.K. (2007). Contingencies of Self-Worth, Academic Failure, and Goal Pursuit. [Kendine Değer, Akademik Başarısızlık ve Hedef Peşinde Olmanın Beklenmedik Durumları.] Personality and Social Psychology Bulletin 33(11): 1503-1517.

Perkins, K. (2018). The Integrated Model of Self-Confidence: Defining and Operationalizing Self-Confidence in Organizational Settings [Bütünleşik Öz Güven Modeli: Örgütsel Ortamlarda Özgüvenin Tanımlanması ve İşlevselleştirilmesi] (Unpublished doctoral dissertation). Florida Institute of Technology. Melbourne, Florida.

Perkins, K. (2018). The Integrated Model of Self-Confidence: Defining and Operationalizing Self-Confidence in Organizational Settings (Unpublished doctoral dissertation). [Bütünleşik Öz Güven Modeli: Örgütsel Ortamlarda Özgüvenin Tanımlanması ve İşlevselleştirilmesi] Florida Institute of Technology. Melbourne, Florida.

Perkins, K. E. (2018). The Integrated Model of Self-Confidence: Defining and Operationalizing Self-Confidence in Organizational Settings (Doctoral dissertation). [Bütünleşik Öz Güven Modeli: Örgütsel Ortamlarda Özgüvenin Tanımlanması ve İşlevselleştirilmesi] College of Psychology and Liberal Arts: Florida Institute of Technology, Melbourne, Florida

Petty, R., P. Briñol, Z. Tormala, and D. Wegener. 2007. "The role of metacognition in social judgment " In Social psychology: . ["Sosyal yargıda üstbilişin rolü"] Handbook of Basic Principles (2nd ed.), edited by A. Kruglanski and E. Higgins, 254-284. New York, US: Guilford Press

Pierce, J. & Gardner, D. (2004). Self-Esteem Within the Work and Organisational Context: A Review of the Organization Based Self- Esteem literature. [İş ve Örgütsel Bağlamda Benlik Saygısı: Örgüt Temelli Benlik Saygısı literatürünün gözden geçirilmes] Journal of Management. 30 (5), 591-622.

Pierce, J. L., Gardner, D. G., Cummings, L. L., & Dunham, R. B. (1989). Organization-based self-esteem: [Organizasyon temelli benlik saygısı: Tanım, ölçüm ve doğrulama oluşturun.] Construct definition, measurement, and validation. Academy of Management journal, 32(3), 622-648.

Puncochar, J., and P. Fox. (2004). "Confidence in individual and group decision making: when "two heads" are worse than one." . ["Bireysel ve grup karar vermede güven: "iki kafa" bir kafadan daha kötü olduğunda] Journal of Educational Psychology no. 96 (3):582-591

Ratnasari, S. D., & Andriansyah, A. S. (2014). Effects of self-confidence and self-assessment for performance with social skill as moderating variables. [Düzenleyici değişkenler olarak sosyal beceri ile performans için özgüven ve öz değerlendirmenin etkileri] Journal of Business Management, 16(11), 43−47.

Redenbach, S., (1991). Self-Esteem, the Necessary Ingredient for Success. [Benlik Saygısı, Başarı İçin Gerekli Bileşen] Esteem Seminar Programs and Publications, USA

Robson, C. (2011). Real World Research [Gerçek Dünya Araştırması] (Vol. 3). Chichester: Wiley

Rogers, M., Theule, J., Ryan, B., Adams, G., & Keating, L. (2009). Parental involvement and children's school achievement. [Ebeveyn katılımı ve çocukların okul başarısı] Canadian Journal of School Psychology, 24(1), 34−57.

Rosenberg, M. (1965). Society and the adolescent self- image. [Toplum ve ergen benlik imajı] Princeton, NJ: Princeton University Press.

Rosli, Y., Ishak, I., Orthman, H., & Lubis, S. (2011). Self-esteem and academic performance relationship amongst the second-year undergraduate students. [Lisans ikinci sınıf öğrencileri arasında benlik saygısı ve akademik performans ilişkisi] Procedia Social and Behavioral Sciences, 582−589.

Rubie, C.M., M.A.R. Townsend and D.W. Moore, (2004). Motivational and academic effects of cultural experiences for indigenous minority students in New Zealand. [Yeni Zelanda'daki yerli azınlık öğrencileri için kültürel deneyimlerin motivasyonel ve akademik etkileri] Educ. Psychol., 24: 143-160.

Rubio, F. (2007). Self-Esteem and Foreign Language Learning. [Benlik Saygısı ve Yabancı Dil Öğrenimi] Cambridge Scholars Publishing.

Rubio, R. A. (2007). Self-esteem and foreign language learning. Cambridge Scholars Publishing. 15 Angerton Gardens, Newcastle: [Benlik saygısı ve yabancı dil öğrenme. Cambridge Akademisyenleri Yayıncılık.] Cambridge Scholars Publishing.

Ruholt, R., Gore, J., & Dukes, K. (2015). Is parental support or parental involvement more important for adolescents. [Ergenler için ebeveyn desteği mi yoksa ebeveyn katılımı mı daha önemli?] Undergraduate Journal of Psychology, 28(1).

Rutledge, T. (2000). Earning Your Own Respect : [*Kendi Saygını Kazanmak*] A Handbook of Personal Responsibility (A. ÇakÕro÷lu, Trans.). İstanbul: Kurald

Sapsford, R. (2007). Survey Research (2 Ed). London: SAGE. Available as an e-book via the Library catalogue. [*Anket Araştırması (2 Ed). Londra: SAGE. Kütüphane kataloğu aracılığıyla e-kitap olarak mevcuttur*)]

Saunders, Mark N. K.; Lewis, Philip; Thornhill, Adrian and Bristow, Alexandra (2015). Understanding Research Philosophy and Approaches to Theory Development. [Araştırma Felsefesini ve Kuram Geliştirme Yaklaşımlarını

Anlamak.] In: Saunders, Mark N. K.; Lewis, Philip and Thornhill, Adrian eds. Research Methods for Business Students. Harlow: Pearson Education, 122–161.

Sedikides, C. and Gress, A. P. (2003). Portraits of the self. [Benliğin portreleri. M. A. Hogg ve J. Cooper'da (Ed.), Sage handbook of sosyal psikoloji] In M. A. Hogg and J. Cooper (Eds.), Sage handbook of social psychology (pp. 110-138). London: Sage.

Sekaran, U., & Bougie, R. (2016). Research Methods For Business: [*İş İçin Araştırma Yöntemleri: Bir beceri geliştirme yaklaşımı. John Wiley ve Oğulları*] A skill building approach. John Wiley & Sons.

Sheldon, K. M., Ryan, R. M., Rawsthorne, L. J., & Ilardi, B. (1997). Trait self and true self: Cross-role variation in the Big-Five personality traits and its relations with psychological authenticity and subjectiv well-being. [Benlik özelliği ve gerçek benlik: Beş Büyük kişilik özelliklerinde çapraz rol varyasyonu ve psikolojik özgünlük ve öznel iyi oluş ile ilişkileri] Journal of Personality and Social Psychology, 73, 1380–1393

Sherman, D. , and G. Cohen. (2006) "The psychology of self-defense: self-affirmation theory." ["Kendini savunma psikolojisi: kendini doğrulama teorisi."] In Advances in experimental social psychology edited by M. Zanna, 183-242. San Diego, CA: Academic Press.

Shipman, A. S., & Mumford, M. D. (2011). When confidence is detrimental: Influence of overconfidence on leadership effectiveness. [Güven zararlı olduğunda: Aşırı güvenin liderlik etkinliği üzerindeki etkisi] The Leadership Quarterly, 22(4), 649-665.

Shrauger, J. S., & Schohn, M. (1995). Self-confidence in college students: [Üniversite öğrencilerinde özgüven: Kavramsallaştırma, ölçme ve davranışsal çıkarımlar] Conceptualization, measurement, and behavioral implications. Assessment, 2(3), 255-278

Smith-Lovin, L. (1995). The sociology of affect and emotion. [Duygu ve duygu sosyolojisi] In K. Cook, G.A. Fine and J.S. House (Eds.), Sociological

perspectives on social psychology (pp. 118-148). Boston: Allyn and Bacon.

Stirin, K., Y. Ganzach, A. Pazy, and D. Eden. (2012). "The effect of perceived advantage and disadvantage on performance: the role of external efficacy." [Algılanan avantaj ve dezavantajın performans üzerindeki etkisi: dış etkinliğin rolü] Applied Psychology no. 61 (1):81- 96.

Stryker, S., & Burke, P. J. (2000). The past, present, and future of an identity theory. [Bir özdeşlik kuramının geçmişi, bugünü ve geleceği. Sosyal Psikoloji] Social Psychology Quarterly, 63, 284–297.

Süzer, M (2020). Üniversite Öğrencilerinde Kültürlerarası Duyarlılık ve Özgüven Algısı arasındaki İlişki: Çağ Üniversitesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şar, A. H., Avcu, R., & Işıklar, A. (2010). Analyzing undergraduate students' self-confidence levels in terms of some variables. [Lisans öğrencilerinin özgüven düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi] Procedia-Social and Behavioral Sciences, 5, 1205-1209.

Tashakkori, A., & Teddlie, C. (Eds.). (2010). Sage Handbook of Mixed Methods in Social & Behavioral Research. [*Sosyal ve Davranışsal Araştırmalarda Karma Yöntemlerin Bilge El Kitabı*] Sage.

Taylor, G. R., & MacKenney, L. (2008). Improving human learning in the classroom: [*Sınıfta insan öğrenimini geliştirmek: Teoriler ve öğretim pratiğ*] Theories and teaching practices. R&L Education.

Tekin, E. (2019). Çalışma hayatında uluslararası öğrenciler: İstanbul örneği (Doctoral dissertation, Marmara Universitesi (Turkey).

Tiggemann, M. (2011). Sociocultural perspectives on human appearance and body image. [İnsan görünümü ve beden imajı üzerine sosyokültürel bakış açıları] In Cash, T., Smolek, L. (Edit), Body image (pp. 12-19), The Guilford Press, New York.

Tunçel, H. (2015). The Relationship between Self-Confidence and Learning Turkish as a Foreign Language. [Kendine Güven ile Yabancı Dil Olarak Türkçe

Öğrenme Arasındaki İlişki] Educational Research and Reviews, 10(18), 2575-2589.

Uluç, O. M. (1997). Niçin Oyun? (1st ed.). istanbul: Göçebe.

Varsavsky, C., & Norton, P. (1995). Building up the self-confidence of mathematics students in non-science courses. [Fen dışı derslerde matematik öğrencilerinin özgüvenlerini geliştirmek] International Journal of Mathematical Education in Science and Technology, 26(4), 517-521.

Vialle, W. (n.d). Retrieve June 8, 2011 from http://www.aare.edu.au/98pap/and98319.htm.

Wang, Y. and Ollendick, T. H. (2001). A cross-cultural and developmental analysis of self-esteem in Chinese and Western children. [Çinli ve Batılı çocuklarda benlik saygısının kültürler arası ve gelişimsel bir analizi] Clinical Child and Family Psychology Review, 4, 253-271.

Weber, R. (2004). Editor's comments: the rhetoric of positivism versus interpretivism: a personal view. MIS Quarterly, iii-xii. (*Editörün yorumları: pozitivizm ve yorumculuk retoriği: kişisel bir yarış*)]

Weiner, I. B., & Craighead, W. E. (Eds.). (2010). The Corsini Encyclopedia of Psychology, [Corsini Psikoloji Ansiklopedisi, Cilt 4 (Cilt 4). John Wiley ve Oğulları. Volume 4 (Vol. 4). John Wiley & Sons.]

Woodman, T., & Hardy, L. (2003). The relative impact of cognitive anxiety and self-confidence upon sport performance: A meta-analysis. [Bilişsel kaygı ve özgüvenin spor performansı üzerindeki göreceli etkisi] Journal of Sports Sciences, 21(6), 443-457.

Yang, M., and D. Carless. (2012). "The feedback triangle and the enhancement of dialogic feedback processes." [Geri bildirim üçgeni ve diyalojik geri bildirim süreçlerinin geliştirilmesi."] Teaching in Higher Education:1-13.

Yaniv, I, S Choshen-Hillel, and M. Milyavsky. (2009). "Spurious consensus and opinion revision: Why might people be more confident in their less accurate judgments?" [Sahte fikir birliği ve fikir revizyonu: İnsanlar neden daha az doğru yargılarına daha fazla güvenebilirler?"] Journal of

Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition no. 35 (2):558-563

Yörükoğlu, A. (1986). Gençlik çağ ruh sağlığı ve ruhsal sorunlar. Ankara: Türkiye iş Bankası.

Zekiye, Ç (2015). Türkiye'de Yaşayan Yabancı Uyruklu Öğrenciler ile Türk Uyruklu Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi) Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.